

aA DOUA EPISTOLA CĂTRE TESALONICENI

Introducere

„ Ca în prima epistolă, apostolul nu se ocupă imediat de răstăcirile doctrinare, ci mai întâi pregătește inimile sfinților, treptat și din toate părțile, pentru ca ei să poată fi ancorați în adevăr și să se desprindă de eroare, de îndată ce a fost aceasta demascată: Acesta e modul de a proceda al harului și al înțelepciunii divine, înifna este pusă în ordine, lucrarea nerezumându-se la îndreptarea erorii și înlăturarea răului.”

— William Kelly

I. Locul unic pe care îl ocupă în cadrul canonului

Adevărurile importante găsite în această scrisoare sunt și de natură doctrinară, și practică. Pavel explică în continuare și corectează înțelegerea tesalonicenilor despre a Doua Venire a Domnului și descoperirea despre omul păcatului. De asemenea el dă sfaturi sănătoase celor care ar fi dorit să profite de a Doua Venire pentru a se lăsa de lucru și a trândăvi. Cine nu muncește să nici nu mănânce — spune Pavel.

II. Paternitatea

Dovezile externe sunt și mai puternice în cazul epistolei a doua către Tesaloniceni decât în întâi Tesaloniceni. Nu numai că a fost atestată încă de timpuriu de către Poly-carp, Ignățius și Iustin (epistola fiind inclusă în Prologul Marcionit și în Canonul Murato-rian), dar Irineu citează Doi Tesaloniceni pe nume. Întrucât este atât de scurtă, epistola nu conține tot atât de multe *dovezi interne* ca întâi Tesaloniceni, dar completează și a-greează conținutul acelei epistole într-o măsură atât de mare, încât puțini învățați s-au încumetat să pună la îndoială paternitatea ei paulină.

III. Data

Doi Tesaloniceni a fost scrisă ca răspuns la noile probleme și neînțelegeri care s-au ivit cu privire la unele părți din întâi Tesaloniceni. Nu credem că au trecut mai mult de câteva luni sau poate doar câteva săptămâni de la redactarea primei epistole către Tesaloniceni. Pavel, Sila și Timotei încă se mai aflau împreună (1:1) iar Corintul este singura cetate unde citim că aceștia au fost împreună (Fapte 18:1, 5). Prin urmare, data apariției epistolei este începutul anilor 50, probabil anul 50 sau 51 d.Cr.

IV. Fondul și temele principale

Trei au fost motivele principale pentru apariția noii Scrisori către Tesaloniceni, la scurt timp după prima. Sfinții erau

prigoniți și aveau nevoie de încurajare (cap. 1). Ei erau induși în eroare cu privire la Ziua Domnului și trebuiau să fie luminați în această privință (cap. 2). Unii trăiau în trândăvie, pe motiv că era aproape Venirea Domnului, și astfel aceștia trebuiau îndreptați (cap. 3).

Cu privire la Ziua Domnului, credincioșii se temeau că deja au ajuns acea zi. Temerile lor erau întărite de zvonurile false conform cărora Pavel însuși ar fi propovăduit ideea după care Ziua aceea a și sosit deja. Prin urmare, apostolul pune lucrurile la punct.

Trebuie precizat că Ziua Domnului nu este același lucru cu venirea Domnului, adică, Răpirea. Sfinții nu se temeau că a venit deja Domnul, ci se temeau că ar fi ajuns în Marea Strâmțorare, adică prima etapă a Zilei Domnului.

Pavel niciodată nu a propovăduit că *Răpirea* trebuie să fie precedată de anumite evenimente. Dar acum el îi învață pe tesaloniceni că *înainte de a începe Ziua Domnului*, va fi o mare apostazie, apoi cel ce se împotrivește va fi luat, după care va fi revelat omul păcatului.

869

870

2 Tesaloniceni

Pentru a înțelege corect această scrisoare, nimic nu este mai important decât să facem distincție între Răpire, Ziua Domnului și Venirea lui Cristos pentru a domni. Ziua Dom-

I. SALUTUL (1:1,2)

1:1 Silvan și Timotei erau cu **Pavel** când și-a redactat el această scrisoare, de la Corint. Scrisoarea este adresată **bisericii tesalonicenilor**; astfel ni se dezvăluie compoziția umană și localizarea geografică. Prin cuvintele: **în Dumnezeu Tatăl nostru** se arată că nu era o adunare păgână iar prin cuvintele și **în Domnul Isus Cristos** se arată că era o adunare creștină.¹

1:2 Apostolul nu le dorește sfinților să aibă parte de faimă, avere sau plăceri, ci **har și pace**. **Harul** ne asigură învrednîcirea pentru tot ce se află în hotarele voii lui Dumnezeu iar **pacea** ne dă seninătate în orice împrejurări. Ce altceva și-ar mai putea dori cineva pentru el sau pentru alții? **Harul și pacea sunt de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Isus Cristos**. **Harul** precede **pacea**; noi trebuie să cunoaștem **harul** lui Dumnezeu înainte de a putea trăi experiența **păcii** Sale. Prin faptul că Pavel spune **de la**

Dumnezeu Tatăl nostru

nului este definită în notele de la 1 Tesaloni-ceni 5:2. Distincția dintre Răpire și Revelație este făcută în Excursul de la 2 Tesaloniceni 1:7.

și de la Domnul Isus Cristos el arată că ei sunt împreună izvoarele acestor binecuvântări, subliniind de asemenea egalitatea dintre Tatăl și Fiul.

II. PAVEL ȘI TESALONICENII (1:3-12)

A. Datoria lui Pavel de a mulțumi (1:3-5)

1:3 Scrisoarea începe cu mulțumiri pentru sfinți. Citind aceste rânduri nu putem să nu auzim bătaia inimii adevăratului slujitor al lui Cristos, care se bucură pentru preaiubiții lui copii spirituali. Apostolul consideră că are datoria permanentă înaintea lui **Dumnezeu** de a mulțumi, o datorie ce decurge din **credința** și **dragostea** creștinilor. **Credința** lor făcea pași uriași înainte, fiecare din ei dovedind tot mai multă **dragoste** față de alții. Acesta era răspunsul la rugăciunea apostolului (1 Tes. 3:10, 12).

Observați ordinea: mai întâi: **credința**, apoi **dragostea**.

„Credința ne pune în legătu-

SCHIȚA CĂRȚII

I. SALUTUL (1:1 ,2)

II. PAVEL ȘI TESALONICENII (1:3-12)

A. Datoria lui Pavel de a mulțumi (1:3-5)

B. Judecata dreaptă a lui Dumnezeu (1:6-10)

C. Rugăciunea lui Pavel pentru sfinți (1:11, 12)

III. CU PRIVIRE LA ZIUA DOMNULUI (2:1-12)

A. îndemn la statornicie (2:1, 2)

B. Omul păcatului (2:3-12)

IV. MULȚUMIRI ȘI RUGĂCIUNE (2:13-17)

A. Mulțumirile lui Pavel pentru că sfinții vor scăpa de judecată (2:13, 14)

B. Rugăciunea lui Pavel ca sfinții să fie mângâiați și statorniciți (2:15-17)

V. ÎNDEMNURI PRACTICE (3:1-15)

A. Să se roage unii pentru alții (3:1-5)

B. Referitoare la modul în care trebuie să-i trateze pe cei nesupuși (3:6-15)

VI. BINECUVÂNTĂRI ȘI SALUTĂRI (3:16-18)

Comentariu

2 Tesaloniceni

871

ră cu izvorul etern de iubire în Dumnezeu însuși," scrie C. H. Mackintosh, „și consecința care decurge în mod necesar din aceasta este faptul că inimile noastre sunt umplute cu dragoste pentru toți care sunt ai Lui."

1:4 Progresul lor spiritual i-a făcut pe Pavel și pe asociații lui să se **laude** cu privire la ei în alte **biserici ale lui Dumnezeu**. Ei au rămas statornici și plini de credință, în pofida **prigoanelor** pe care le îndurau. **Răbdarea** de aici înseamnă statornicie sau perseverență.

1:5 Faptul că ei rămâneau tari, în pofida prigoanelor și suferințelor prin care treceau, era **o dovadă despre dreapta judecată a lui Dumnezeu**. El îi sprijinea, îi întărea și îi încuraja. Dacă ei nu ar fi primit puterea Sa divină, niciodată nu ar fi putut demonstra atâta răbdare și credință în suferințele îndurate pentru Cristos.

Eroismul cu care îndurau ei aceste suferințe i-a dovedit **vrednici de împărăția lui Dumnezeu**. Versetul nu sugerează că ei ar avea vreun merit personal care să-i îndreptățească să intre în împărăție, căci acolo se intră doar prin meritele lui Cristos. Dar cei care suferă aici din pricina împărăției demonstrează că se numără printre cei ce vor domni cu El în ziua aceea (Rom. 8:17; 2 Tim.2:12).

E. W. Rogers comentează pe marginea sintagmei: **ca să fiți socotiți vrednici de împărăția lui Dumnezeu**:

Aceasta are de a face cu responsabilitatea umană. În ce privește suveranitatea divină, noi am fost făcuți adecvați pentru a fi părtași ai moștenirii sfinților în lumină, și acest caracter adecvat se datorează exclusiv asocierii noastre cu Cristos în moartea și învierea Sa. Noi suntem îmbrăcați cu har în Preaiubitul, cu totul independent de orice lucru din noi înșine, fie înainte de a fi fost mântuiți, fie după mântuire. Dar Dumnezeu îngăduie ca ai Săi să treacă prin prigoane și încercări, pentru a dezvolta în ei acele calități de o inestimabilă valoare morală, care îi vor face: „cetățeni vrednici" ai acelei împărății.

Unii dintre apostoli s-au bucurat că au fost socotiți vrednici să sufere pentru numele lui Isus. Rugăciunea lui Pavel pentru tesaloniceni ca Dumnezeu să-i socotească vrednici de chemarea

RĂPIREA ȘI

lor nu are, în mod absolut sigur, nimic de a face cu necesitatea

de a adăuga nimic la lucrarea deja săvârșită de Cristos. Crucea îl face pe credincios vrednic de poziția pe care o ocupă acesta în împărăție, dar răbdarea și credința în strâmtorări îl dovedesc pe un asemenea credincios vrednic din punct de vedere moral de această împărăție. Printre membrii oricărei societăți omenești există și o categorie de oameni discreditați. Or, Pavel se roagă ca între sfinți să nu fie așa.²

B. Judecata dreaptă a lui Dumnezeu (1:640)

1:6 Acțiunea dreaptă a lui Dumnezeu este văzută în două moduri: în pedeapsa aplicată persecutorilor și în odihna dăruită celor persecutați, cum arată și Williams:

Acțiunea lui Dumnezeu de a le îngădui copiilor Săi să fie persecutați, precum și faptul că permite existența persecutorilor, a avut un scop dublu: mai întâi, să pună la încercare vrednicia oamenilor Săi de a guverna (v. 5); și în al doilea rând, să scoată în evidență vrednicia persecutorilor lor de a fi judecați.³

1:7 După cum Dumnezeu îi va judeca pe dușmanii oamenilor Săi, tot așa El îi va răsplăti cu **odihnă** pe cei ce suferă din pricina Lui.

Nu trebuie să conchidem din versetul 7 că sfinții care suferă nu vor avea parte de ușurare și scutire de încercări până când se va întoarce Cristos din cer înconjurat de flăcări de foc. Când moare, credinciosul capătă odihnă. Iar credincioșii aflați în viață la Răpire se vor bucura de eliberare de toate încordările. Ceea ce spune însă versetul de față este că atunci când Domnul își va turna judecata asupra vrăjmașilor Săi, lumea va vedea că sfinții au parte de **odihnă**.

Vremea judecății drepte a lui Dumnezeu va fi **la descoperirea Domnului Isus din cer, cu îngerii puterii Lui**. Venirea Sa cuprinde, pe de o parte, judecata celor răi, iar pe de alta, **odihnă** pentru credincioși. La care din etapele venirii lui Cristos se referă acest verset? Este limpede că e etapa a treia — *manifestarea* venirii Sale, când El se va întoarce cu sfinții Săi pe pământ.

REVELAȚIA

„Bine,” va zice cineva, „dar de unde știi că Răpirea și Revelația sunt evenimente separate?” Răspunsul e că Scriptura însăși face deosebire între ele, în următoarele moduri:

872

2 Tesaloniceni

Răpirea

1. Cristos vine în văzduh (1 Tes. 4:17)
2. El vine să-i ia pe sfinții Săi (1 Tes. 4:16, 17)
3. Răpirea este o taină, adică un adevăr necunoscut în epoca Vechiului Testament (1 Cor. 15:51).
4. Nicăieri nu se spune că venirea lui Cristos *pentru* sfinții Săi va fi precedată de semnele cerești.
5. Răpirea este identificată cu Ziua lui Cristos (1 Cor. 1:8; 2 Cor. 1:14; Filip. 1:6, 10).
6. Răpirea este prezentată ca un timp de binecuvântare (1 Tes. 4:18).
7. Răpirea are loc într-o clipă, într-o clipeală de ochi (1 Cor. 15:52). Asta ne dă toate motivele să presupunem că nu va fi văzută de lume.
8. Răpirea pare să aibă de a face în principal cu biserica (Ioan 14:1-4; 1 Cor. 15:51-58; 1 Tes. 4:13-18).
9. Cristos va veni ca Steaua luminoasă, cea de dimineață (Apo. 22:16).
10. Răpirea nu este menționată în Evangheliile Sinoptice, dar în Evanghelia după Ioan găsim câteva aluzii la ea.
11. Cei luați sunt luați în vederea binecuvântării (1 Tes. 4:13-18). Iar cei lăsați jos sunt lăsați în vederea judecății (1 Tes. 5:1-3).
12. Nu se dă nici un sistem de datare pentru evenimentele care preced Răpirea.
13. Titlul: „Fiul Omului” nu se folosește în nici unul din pasajele care au de a face cu Răpirea.

Prin urmare, e limpede că avem de a face cu două evenimente separate, dar de unde știm că ele nu au loc cam în același timp? Cum putem ști că sunt separate de un interval de timp? Trei direcții de dovezi pot fi aduse aici ca dovezi:

1. Prima se bazează pe profeția lui Daniel referitoare la cele șaptezeci de săptămâni (Dan. 9:25-27). În prezent trăim în perioada de paranteză, a Epocii Bisericii, între a șaizeci și noua și a șaptezecă săptămână. A șaptezecă săptămână este Marea Strâmtorare (Tribulația), perioadă care ține șapte ani. Biserica este deja acasă în cer înainte de a începe perioada Marii Strâmtorări (Rom. 5:9; 1 Tes. 1:10; 1 Tes. 5:9; Apo. 3:10). Venirea lui Cristos pentru a domni are loc după a șaptezecă săptămână (Dan. 9:24; Mat. 24).

Revelația

1. El vine pe *pământ* (Zah. 14:4).
2. El vine *cu* sfinții Săi (1 Tes. 3:13; Iuda 14).

3. Revelația nu este o taină, ci este subiectul multor profeții din VT (Ps. 72; Îs. 11; Zah. 14).
4. Venirea Lui *cu* sfinții Lui va fi vestită de semne pe ceruri (Mat. 24:29, 30).
5. Revelația se identifică cu Ziua Domnului (2 Tes. 2:1-12, textul NU).
6. Accentul principal al Revelației este asupra judecății (2 Tes. 2:8-12).
7. Revelația va fi un eveniment văzut de toată lumea (Mat. 24:27; Apo. 1:7).
8. Revelația are de a face, în principal, cu Israelul, iar apoi cu națiunile (Neamurile) (Mat. 24:1-25:46).
9. El va veni ca Fiul Neprihănirii, aducând vindecare pe aripile Lui (Mal. 4:2).
10. Revelația este caracteristică evangheliilor sinoptice, dar nu e aproape deloc menționată în evanghelia după Ioan.
11. Cei luați sunt luați în vederea judecății dar cei lăsați sunt lăsați în vederea binecu-vântării (Mat. 24:37-41).
12. În cazul Revelației ni se dă un sistem complex de datare, cum ar fi 1260 de zile, 42 de luni, trei ani și jumătate (vezi Dan. 7:25; 12:7, 11, 12; Apo. 11:2; 12:14; 13:5).
13. Revelația este definită drept venirea Fiului Omului (Mat. 16:28; 24:27, 30, 39; 26:64; Marcu 13:26; Luca 21:27).
2. A doua direcție de dovezi pentru existența unui interval de timp între Răpire și Manifestare se bazează pe structura cărții Apocalipsa. În primele trei capitole, biserica este văzută pe pământ. Capitolele 4 la 19:10 descriu perioada Marii Strâmtorări, când mânia lui Dumnezeu va fi turnată peste lumea care L-a respins pe Fiul Său. Nu ni se spune niciodată că biserica s-ar afla pe pământ în această perioadă. După câte se pare, biserica este dusă în cer la sfârșitul capitolului 3. La Apocalipsa 19:11, Cristos se întoarce pe pământ pentru a-Și înfrânge dușmanii și a-Și întemeia împărăția — la sfârșitul perioadei Marii Strâmtorări.
3. Mai există un al treilea considerent care ne obligă să ținem cont de existența unui interval între venirea lui Cristos *pentru* sfinți și venirea Sa *cu* sfinții. La Răpire, *toți*

2 Tesaloniceni

873

credincioșii sunt luați din lume, primind trupuri slăvite. Dar când se va întoarce Cristos pentru a domni, vor exista pe pământ credincioși care nu vor avea încă trupurile slăvite și

care se vor căsători și vor crește copii în timpul Mileniului (îs. 11:6, 8). De unde vin acești credincioși? Răspunsul e că trebuie să existe o perioadă de timp între Răpire și Revelație, când aceștia sunt convertiți 4

Să ne întoarcem acum la versetul 7, unde avem sosirea Domnului Isus cu putere și mare slavă, fiind însoțit de **îngeri** prin care își exercită puterea.

1:8 E posibil ca **flacăra de foc** să se refere la Șechina, adică norul de foc ce simbolizează prezența lui Dumnezeu {Ex. 16:10). Sau ar putea fi o imagine a judecății de foc ce urmează să se dezlănțuie (Ps. 50:3; îs. 66:15). Probabil varianta a doua este cea valabilă.

Când Dumnezeu aduce **răzbunare** El nu este vindictiv, ci aduce peste oameni exact ceea ce merită. Nu avem aici ideea de a „se achita”, ci mai degrabă declanșarea pedepsei pe care o reclamă caracterul Său sfânt și drept. Dumnezeu nu dorește moartea păcătosului, nu găsește nici o plăcere în ea (Ez. 18:32).

Pavel descrie cele două categorii de oameni marcați pentru a avea parte de pedeapsă:

1. Cei care nu-L cunosc pe Dumnezeu — cei ce au respins cunoștința adevăratului Dumnezeu așa cum ne este ea revelată în creație și în conștiința omului (Rom. 1,2). E posibil ca aceștia să nu fi auzit niciodată evanghelia.

2. Cei care nu ascultă de evanghelia Domnului nostru Isus Cristos — cei care au auzit evanghelia, dar au respins-o. Evanghelia nu este doar o declarație de fapte care trebuiesc crezute, ci o Persoană care trebuie ascultată. Credința în sensul nou-testamental presupune ascultare.

1:9 Ei vor fi pedepsiți. Un dumnezeu care nu pedepsește păcatul nu este dumnezeu. Ideea potrivit căreia un Dumnezeu al iubirii nu poate pedepsi păcatul trece cu vederea cealaltă latură a caracterului Său: faptul că Dumnezeu mai este și sfânt și că trebuie să împlinească cerințele drepte ale moralei.

Natura pedepsei este definită aici drept: **distrugere veșnică**. Termenul tradus prin „veșnică” sau „eternă” (*aionios*) e folosit de

șaptezeci de ori în NT. De trei ori are sensul de „perioade de timp cu durată limitată” (Rom. 16:25; 2 Tim. 1:9; Tit 1:2). În celelalte cazuri, el înseamnă etern sau fără sfârșit. La Romani 16:26 e folosit pentru a reda sensul existenței nelimitate a lui Dumnezeu.

Distrugerea (sau **pierzarea**) nu înseamnă anihilare, ci pierderea bunăstării sau ruina în ce privește scopul existenței. Burdufurile de vin descrise de Domnul la Luca 5:37 au fost „distruse” (termenul din greacă are aceeași rădăcină ca cea din textul actual). Ele nu au încetat să existe, ci au fost stricate, nemaiputând fi de folos.

Pasajul acesta e citat adesea de adepții teoriei post-tribulaționiste în sprijinul poziției adoptate de ei. Astfel ei susțin că credincioșii nu vor obține odihnă și că prigonitorii lor nu vor fi pedepsiți până când nu se va întoarce Cristos să domnească, acest moment fiind în concepția lor la sfârșitul Marii Strâmtorări. Prin urmare, spun ei, nădejdea credincioșilor este în Răpirea post-tribulaționistă, adică cea care va avea loc după Marea Strâmtorare.

Dar ei au scăpat din vedere faptul că tesalonicenii cărora le-a fost scrisă această epistolă au murit cu toții, bucurându-se deja de odihna lor cu Domnul în cer. Tot așa, prigonitorii lor au murit și ei, cu toții, suferind deja în Hades.

Atunci de ce pare Pavel să spună că aceste condiții nu vor avea loc până la revenirea lui Cristos cu putere și mare slavă?

Motivul este că atunci se vor *manifesta pe față* aceste condiții *lumii întregi*. Atunci va vedea lumea că tesalonicenii au avut dreptate și că prigonitorii lor au greșit. Sfinții vor fi văzuți bucurându-se de odihnă, când se va întoarce Cristos în slavă.

Distrugerea dușmanilor de către Domnul la sfârșitul Marii Strâmtorări va fi o demonstrație publică a pierzării tuturor celor care i-au necăjit și chinuit pe oamenii lui Dumnezeu în toate timpurile.

E bine să ne amintim aici că venirea lui Cristos pentru a domni este un timp al *manifestării*. Ceea ce a fost adevărat dintotdeauna va fi descoperit atunci, ca toată lumea să vadă.

Nu tot așa este în cazul Răpirii.

Pedepsirea celor răi include și alungarea **din prezența**

Domnului și de la slava puterii Lui. A pieri fără El înseamnă a fi fără El pe veci.

1:10 Venirea Lui va fi un timp de slavă pentru Domnul și de uimire pentru spectatori.

El va fi **preamărit în sfinții Lui**, adică

874

2 Tesaloniceni

El va fi onorat pentru ceea ce a făcut prin ei. Mântuirea lor, sfințirea și glorificarea lor vor constitui tot atâtea omagii aduse

harului Lui nespus de mare și puterii Lui.

El va **fi admirat între toți cei ce cred**.⁴ Spectatori uluiți vor privi și vor vedea ce a putut El face cu ființe omenești atât de nepromițătoare!

Acest eveniment îi va cuprinde și pe credincioșii tesaloniceni, pentru că ei au primit și au crezut **mărturia** apostolilor. Ei se vor împărtăși din slava și triumful acelei Zile; adică Ziua Descoperirii lui Isus Cristos.

În chip de recapitulare, am putea parafraza versetele 5-10 în felul următor: „Răbdarea voastră în mijlocul strâmtorărilor este foarte remarcabilă. Prin toate acestea, Dumnezeu își aduce la îndeplinire planurile Sale neprihănite. Faptul că voi îndurați cu răbdare persecuțiile dovedește că sunteți din ceata celor care se vor împărtăși din gloriile lui Cristos, când va veni El să domnească. Pe de o parte, Dumnezeu își va revărsa judecata peste cei care vă pricinuesc acum necazuri. Pe de altă parte, Dumnezeu vă va da odihnă, vouă care sunteți necăjiți acum, împreună cu noi — Pavel, Silvan și Timotei. El îi va judeca -pe dușmanii voștri, când va veni din cer cu executanții îngerești ai puterii Sale, în flacără de foc, pedepsindu-i pe cei ce L-au ignorat cu bună știință pe Dumnezeu și pe cei ce nu ascultă, cu bună știință, de evanghelie. Aceștia vor suferi pierzarea veșnică, chiar alungarea de la fața Domnului și de la desfășurarea puterii Sale, când se va întoarce El să fie proslăvit în toți credincioșii — între care desigur vă numărați și voi, pentru că ați crezut într-adevăr mesajul evangheliei pe care vi l-am predicat.”

C. Rugăciunea lui Pavel pentru sfinți (1:11,12).

1:11 În versetele anterioare, apostolul a descris glorioasa chemare a sfinților. Ei au fost chemați să sufere prigoane, care, la rândul lor, îi fac potriviți pentru a ocupa funcții de conducere în cadrul împărăției. Acum el se roagă ca, între timp, viața lor să fie socotită **vrednică de o chemare** atât de înaltă și ca **puterea** măreață a lui Dumnezeu să-i învrednicească să asculte de orice impuls de a face bine și de a duce la bun sfârșit toate sarcinile pe care și le-au asumat cu **credință**.

1:12 Rezultatul va fi dublu: Mai întâi, **numele Domnului nostru Isus Cristos** va **fi proslăvit** în ei. Asta înseamnă că ei îi vor prezenta lumii cum se cuvine, aducându-I astfel slavă. Apoi și

ei vor fi proslăviți **în El**. Asocierea lor cu El, Capul lor, le va aduce onoarea, ca mădulare ale Trupului Său. Capitolul 1 se încheie cu atenționarea că la această rugăciune se poate primi răspuns numai **potrivit cu harul Dumnezeului nostru și al Domnului Isus Cristos**. Astfel apostolul își încheie minunata explicație a sensului și urmărilor suferinței în viața credinciosului. Imaginați-vă cât de încurajați au fost tesalonicenii când au citit acest mesaj plin de asigurare!

III. CU PRIVIRE LA ZIUA DOMNULUI

„(2:1-12) A. îndemn la statornicie (2:1, 2)

2:1 Pavel își propune acum să îndrepte concepția greșită care s-a ivit în mințile sfinților **cu privire la venirea Domnului Isus Cristos** și la Ziua Domnului. Sfinții sufereau prigoane atât de cumplite încât puțin mai lipsea ca să înceapă să creadă că se află deja în prima parte a Zilei Domnului, adică în Marea Strâmțorare. În plus, circulau zvonuri că *însuși apostolul* credea și propovăduia că Ziua Domnului ar fi sosit deja! Negreșit, Pavel trebuia să pună lucrurile la punct!

În versetul 1 se ridică o întrebare extraordinar de importantă, cu privire la cuvintele folosite de Pavel: **Cât privește** *{huper* în greacă). Problema se pune dacă el îi roagă pe sfinți „în legătură cu” **venirea Domnului nostru**, sau „prin” **venirea Domnului nostru**. Dacă primul sens este cel corect, atunci pasajul pare să ne învețe că Răpirea și Ziua Domnului sunt unul și același eveniment, întrucât versetele care urmează în mod cert se ocupă de Ziua Domnului. Dacă însă sensul al doilea este cel valabil, atunci înseamnă că Pavel face apel către ei *pe baza* Răpirii anterioare, în sensul că ei nu trebuie să creadă că se află în Ziua Domnului. Chestiunea este discutabilă. Noi suntem de acord cu William Kelly, care adoptă a doua variantă:

Se recurge la mângâierea venirii Domnului ca motiv și mijloc de contracarare a nelinștii create de prezentarea falsă, potrivit căreia ziua Domnului ar fi sosit deja.⁵

În înțelegerea noastră, Pavel spune: „Eu apelez la voi pe baza Răpirii, ca să nu vă temeți că sunteți deja în Ziua Domnului. Căci mai întâi trebuie să aibă loc Răpirea.

2 Tesaloniceni

875

Atunci voi veți fi duși acasă, în cer, și veți scăpa de ororile Zilei Domnului."

Sintagma: **venirea Domnului nostru Isus Cristos și**

strângerea noastră laolaltă

cu El pare să se refere fără nici un dubiu la Răpire, adică la acel timp când noi vom fi adunați pentru a-L întâmpina în văzduh.

2:2 Trebuie să ne fie limpede că Răpirea nu este totuna cu Ziua Domnului. Tesaloni-cenii nu se îngrijorau că Domnul ar fi venit deja, căci ei știau că nu a venit. Dar ei *se îngrijorau* ca nu cumva Ziua Domnului să fi început. Intensele prigoane îndurate de ei i-au făcut să creadă că se află deja în Marea Strâmtorare — prima etapă a Zilei Domnului.

Circulau tot felul de zvonuri, că însuși Pavel ar fi spus că Ziua Domnului a și sosit deja. Dar, ca mai toate zvonurile, erau denaturate. Potrivit versiunii răspândite de unii, Pavel ar fi primit informația aceasta **prin duh**, adică printr-o revelație specială. Alții afirmau însă că vestea ar fi parvenit **prin cuvânt**, adică faptul că apostolul ar fi propovăduit în public că Marea Strâmtorare a și început deja. Cei mai mulți cred că cuvintele: **prin scrisoare ca venind de la noi** se referă la o scrisoare măsluită să pară că ar fi fost expediată de Pavel, în care el ar fi spus că Ziua Domnului a început. Sintagma: **ca venind de la noi** trebuie asociată probabil cu termenii: **duh, cuvânt și scrisoare**. Nici una din aceste surse nu era vrednică de încredere.

Conform versiunilor KJV și NKJV (care urmează îndeaproape textul majorității manuscriselor), sfinții se temeau că **ziua lui Cristos a venit. Ziua lui Cristos** și alte sintagme asemănătoare ne îndreaptă privirile spre Răpire și spre Scaunul de Judecată al lui Cristos (1 Cor. 1:8; 5:5; 2 Cor. 1:14; Filip. 1:6, 10; 2:15, 16).

Dar tesalonicenii nu se temeau că Ziua lui Cristos era aproape, pentru că asta ar fi însemnat ușurarea de suferințele lor. Cei mai mulți pre-tribulaționiști preferă textul ediției RV: „ziua Domnului este acum prezentă.”⁶ Cititorii scrisorii lui Pavel se temeau că *mânia* Zilei lui Dumnezeu a început.

B. Omul păcatului (2:3-12)

2:3 Acum apostolul explică de ce ei nu puteau fi în **Ziua aceea**, pentru că anumite evenimente trebuie să preceadă acea zi. Evenimentele acestea vor începe după Răpire.

Mai întâi de toate, va fi **lepădarea de credință** sau apostazia.⁷ Ce înseamnă aceas-

ta? Nu putem presupune decât că se referă la o abandonare globală a creștinismului, o respingere fățișă a credinței

creștine.

Apoi se va ivi un mare personaj mondial. Cât privește caracterul lui, el este **omul păcatului** sau al fărâdelegii,⁸ adică însuși întruchiparea păcatului și răzvrătirii. Cât despre destinul lui, el este **fiul pierzării**; el este sortit judecății eterne.

Scripturile conțin multe descrieri ale unor personaje importante care se vor ivi în timpul Marii Strâmtorări și este greu să știm în ce situație mai multe nume se aplică la una și aceeași persoană. Unii comentatori cred că omul păcatului va fi un Anticrist evreu. Alții propovăduiesc că el va fi dintre Neamuri, devenind căpetenia imperiului roman reînviat. Iată numele unora dintre marii dregători din vremea de pe urmă: omul păcatului și fiul pierzării (2 Tes.

2:3). Anticrist (1 Ioan 2:18) cornul mic (Dan. 7:8, 24b-26) regele cu trăsături fioroase (Dan. 9:26) regele care va face ce va voi (Dan.

11:36) păstorul netrebnic (Zah. 11:17) fiara care iese din mare (Apo. 13:1-10) fiara care iese din pământ (Apo. 13:11-17) fiara stacojie cu șapte capete și zece

coame (Apo. 17:4, 8-14) ... regele din nord (Dan. 11:6) regele din sud (Dan. 11:40) profetul fals (Apo. 19:20; 20:10)

.... Gog, țara lui Magog (Ez. 38:2-39:11) [a

nu se confunda cu Gog din Apo. 20:8,

care se ridică *după* Mileniu] ... cel ce vine în numele său propriu (Ioan

5:43).

Omul păcatului a primit o mare varietate de identificări, care de care mai ciudate, de-a lungul timpului. Astfel el a fost identificat cu biserica romano-catolică, cu Papa, cu imperiul roman, cu forma finală a creștinătății apostate, cu Iuda reîncarnat, cu Nero reîncarnat, cu statul evreu, cu Mohamed, cu Luter, cu Napoleon, cu Mussolini și cu întruparea lui Satan. 2:4 El se va opune cu violență tuturor formelor de închinare divină și se va întrona **în templul lui Dumnezeu** de la Ierusalim. Această descriere îl identifică în mod limpede ca fiind Anticristul, cel ce *se opune lui* Cristos și se așează *în locul lui* Cristos.⁹

Daniel 9:27 și Matei 24:15 arată că această acțiune blasfemiatoare a lui Anticrist

876

2 Tesaloniceni

va avea loc la mijlocul Marii Strâmtorări. Cei care refuză să i se închine vor fi persecutați și mulți vor fi martirizați.

2:5 Pavel le amintește tesalonicenilor că le-a spus aceste **lucruri** când era încă la ei. Dar, în contextul învățăturilor contradictorii ce li s-au dat, care păreau să descrie cu exactitate prigoanele aprige prin care treceau, ei au uitat ce le spusese apostolul. Cu toții avem tendința de a uita și trebuie să ni se reamintească mereu marile adevăruri ale credinței.

2:6 Ei știau ce oprea manifestarea deplină și deschisă a acestui om al păcatului și ce avea să-1 rețină în continuare până la vremea rânduită.

Cu asta ajungem la a treia mare întrebare fără răspuns din acest capitol. Prima este: „Ce este apostozia?” A doua este: „Cine este omul păcatului?” A treia este: „Ce sau cine este, cel care împiedică?”

În prima parte a versetului 6, cel care împiedică este descris în mod impersonal: ce-1 **oprește**. Dar apoi în versetul 7 vedem că este o persoană — Cel care reține în prezent.¹⁰ E. W. Rogers arată limpede:

Este Ceva și Cineva care cu deliberare, intenționat și cu bunăștiință o ține în frâu *cu scopul de a se asigura că Omul Fărădelegii este descoperit la timpul potrivit.*"

Redăm mai jos șapte din cele mai răspândite concepții privitoare la identitatea celui care reține: (1) imperiul roman; (2) statul evreu; (3) Satan; (4) principiul ordinii și legalității, așa cum se găsește acesta în conceptul de guvernare umană; (5) Dumnezeu; (6) Duhul Sfânt și (7) biserica adevărată, în care locuiește Duhul Sfânt.

Duhul Sfânt, locuind în biserică și în creștinul individual, pare să corespundă cel mai adecvat descrierii celui care reține.

După cum cel ce reține este descris atât ca Ceva, cât și ca Cineva, în capitolul de față, tot așa este prezentat Duhul la Ioan 14:26, 15:26, 16:8, 13, 14, atât la genul neutru (Duhul Sfânt), cât la la genul masculin (El).² Încă din Geneza 6:3, Duhul Sfânt este prezentat în legătură cu restrângerea răului. Apoi, mai târziu, El este văzut în același rol la Isaia 59:19b, Ioan 16:7-11 și 1 Ioan 4:4.

Prin însuși faptul că Duhul locuiește în credincioși, aceștia pot fi sarea pământului (Mat. 5:13) și lumina lumii (Mat. 5:14).

Sarea este un element care conservă, dar, în același timp, împiedică răspândirea stricăciunii.

Lumina risipește întunericul, acea sferă în care oamenilor le place să facă faptele lor rele (Ioan 3:19). Când Duhul Sfânt va părăsi acest pământ, ca Locuitor permanent al bisericii (1

Cor. 3:16) și al credincioșilor individuali (1 Cor. 6:19), va dispărea și acea forță de reținere sau împiedicare a *farădelegii*-2:7 Chiar pe când scria Pavel aceste cuvinte, **taina fărădelegii** începuse să lucreze. Prin asta înțelegem că un groaznic duh de neascultare față de Dumnezeu clocotea dedesubt, acționând sub formă de **taină**, nu în sensul că ar fi fost misterios, ci doar că nu se arătase încă pe față, fiind încă în faza embrionară.

Ce a împiedicat deplina manifestare a aceluia duh? Noi credem că prezența Duhului Sfânt, locuind în biserică și în fiecare credincios, a constituit această forță restrictivă. El va continua să exercite această funcție până când va fi **dat la o parte** adică până când va avea loc Răpirea.

Dar aici se ridică o obiecție. Cum poate fi luat Duhul Sfânt din lume? Fiind una din cele trei Persoane ale Dumnezeirii, oare nu este El omniprezent, adică nu se află El pretutindeni în orice moment? Atunci cum poate părăsi El lumea?

Desigur, Duhul Sfânt este omniprezent. El este întotdeauna în toate locurile în același timp și în orice timp. Și totuși a existat un sens aparte în care El *a venit* pe pământ în Ziua de Rusalii. Isus făgăduise de multe ori că El și Tatăl vor trimite Duhul (Ioan 14:16, 26; 15:26; 16:17). Prin urmare, cum a venit Duhul? El a venit ca Locuitor permanent al bisericii și al fiecărui credincios în parte. Până la Rusalii Duhul fusese *cu* credincioșii, dar de la Rusalii El locuiește *în* ei (Ioan 14:7). Până la Rusalii Duhul putea să plece de la credincioși — de unde și rugăciunea lui David: „Nu lua de la mine Duhul Tău Cel Sfânt” (Ps. 51:11b). După Rusalii Duhul rămâne pe veci în credincioșii din Epoca Bisericii (Ioan 14:16).

Noi credem că Duhul Sfânt va *părăsi* lumea în același sens aparte în care El *a venit* la Rusalii — adică, în acea prezență necurmată în biserică și în fiecare credincios. Duhul Sfânt va continua să se afle în lume, convingându-i și muștrându-i pe oameni de păcat și conducându-i la credința mântuitoare în Cristos. Luarea Sa de pe pământ la Răpire nu înseamnă că nimeni nu va mai fi mântuit în timpul Marii Strămtorări. Și în această perioadă unii vor fi mântuiți Dar

2 Tesaloniceni

877

oamenii aceștia nu vor fi membri ai bisericii, ci, mai degrabă, supuși ai glorioasei împărății a Lui Cristos.

2:8 După ce biserica a fost răpită în cer, se **va descoperi acel**

nelegiuit lumii. În versetul acesta, apostolul sare peste cariera lui Anticrist, trecând direct la pierzarea lui. Din acest verset s-ar putea deduce, la prima lectură, că el este distrus de îndată ce este descoperit. Dar lucrurile nu stau așa, căci lui i se va permite să inițieze o domnie a terorii, descrisă în versetele 9-22, abia după aceea fiind doborât, când va veni Cristos să domnească.

Dacă suntem corecți în interpretarea că omul păcatului va fi descoperit după Răpire și că el își va continua lucrarea până la Revelația lui Cristos, atunci înseamnă că nebuna carieră a acestui om va dura aproximativ șapte ani — adică durata Marii Strâmtorări.

Domnul Isus îl va nimici cu suflarea gurii Sale (cf. Isa. 11:4; Apo. 19:15), distru-gându-l prin manifestarea **venirii Sale**. Doar un cuvânt rostit de Cristos și luminoasa strălucire (în greacă: *epiphaneia*) a arătării Sale (*parousia*) vor fi suficiente pentru a pune capăt acestui impostor groaznic. Manifestarea venirii lui Cristos, așa cum am explicat deja, va avea loc atunci când El va reveni pe pământ pentru a-Și ocupa tronul și a domni timp de o mie de ani.

2:9 Venirea celui nelegiuit este potrivit cu **lucrarea Satanei**. Cariera lui se aseamănă cu aceea a Satanei, pentru că acesta îi dă energia necesară faptelor sale. El va etala tot felul de minuni și **semne și puteri mincinoase**. Este important să reținem aici că nu toate miracolele sunt de la Dumnezeu. Diavolul și agenții lui pot săvârși și ei miracole. Omul fărădelegii va săvârși și el miracole (Apo. 13:13-15). Un miracol sau o minune indică prezența unei puteri *supranaturale*, dar nu neapărat a puterii *divine*. Miracolele săvârșite de Domnul nostru au demonstrat că El este Mesia cel făgăduit, nu doar pentru că au fost supranaturale, ci pentru că au împlinit profeția și au fost de o așa natură morală încât Satan nu putea să le fi săvârșit fără să-și fi dăunat propriei sale cauze.

2:10 Anticristul va folosi fără scrupule orice formă de răutate pentru a-i înșela pe cei ce pier — pe cei ce au auzit evanghelia în timpul Epocii Harului, dar nu au avut în ei **dragostea** pentru **adevăr**. Dacă ar fi crezut, ar fi fost **mântuiți**. Dar în această perioadă ei vor fi înșelați prin miracolele săvârșite de Anticrist.

2:11 Treptat Dumnezeu le va **trimite** o lucrare a răătăcirii, ca să creadă o minciună. Desigur, minciuna este pretenția lui

Anticrist că ar fi Dumnezeu. Oamenii aceștia au refuzat să-L primească pe Domnul Isus ca Dumnezeu manifestat în trup. Când a fost pe pământ, El i-a prevenit pe oameni: „Am venit în numele Tatălui Meu și nu M-ați primit. Dacă va veni altul în numele său, pe acela îl veți primi" (Ioan 5:43). Prin urmare, în această perioadă ei îl vor primi pe omul păcatului, care va veni în numele său, pretin-zându-le oamenilor să i se închine ca lui Dumnezeu. „Respingerea luminii echivalează cu tăgăduirea luminii". Dacă cineva își înalță în inima sa un idol, Dumnezeu îi va răspunde potrivit cu idolul său (Ez. 14:4).

Anticristul va fi, probabil, evreu de naționalitate (Ez. 28:9, 10; Dan. 11:37, 38). Căci evreii nu s-ar lăsa înșelați de un asemenea om care se pretinde Mesia decât dacă acesta ar pretinde că descinde din seminția lui Iuda și din familia lui David.

2:12 Din pasajul acesta se poate deduce că cei care aud evanghelia în Epoca Harului dar nu-și pun încrederea în Cristos nu vor mai avea prilejul să fie mântuiți după Răpire. Dacă oamenii nu cred în Domnul Isus acum, ei vor crede în Anticrist atunci. Se spune aici că **toți** vor fi judecați pentru necredința lor și pentru că au iubit răul. Asta ne amintește de textul de la Luca 14:24: „Căci vă spun că nici unul din acești oameni care au fost invitați nu vor gusta cina mea."

Știm că mulți oameni vor fi totuși mântuiți în Marea Strâmtorare. De pildă, o sută patruzeci și patru de mii de evrei vor fi mântuiți, aceștia devenind solii lui Dumnezeu, care vor propovădui evanghelia împărăției în toată lumea. Prin misiunea lor, mulți alți oameni vor fi mântuiți. Dar se pare că cei ce vor fi mântuiți vor fi cei ce nu au auzit niciodată evanghelia clar vestită în epoca actuală, aceștia fiind oameni care niciodată nu L-au respins în mod deliberat pe Mântuitorul.

IV. MULȚUMIRI ȘI RUGĂCIUNE (2:13-17)

A. Mulțumirile lui Pavel pentru că sfinții vor scăpa de judecată (2:13,14)

2:13 în primele douăsprezece versete, Pavel a descris pierzarea lui Anticrist și a adeptilor săi. Acum el se ocupă de creștinii

878

2 Tesaloniceni

tesaloniceni, meditănd, în manieră contrastivă, la destinul lor. Făcând acest lucru, el îi aduce mulțumiri lui Dumnezeu pentru acești **frați preaiubiți de Domnul**, trecând în revistă mântuirea lor — trecută, prezentă și viitoare.

Dumnezeu... v-a ales. Biblia ne spune fără înconjur că

Dumnezeu îi alege pe oameni la mântuire, dar niciodată nu ne spune că El îi alege pe unii ca să fie condamnați. Oamenii se pierd prin propria lor alegere deliberată. Dacă nu ar interveni Dumnezeu, toată lumea ar pieri. Axe Dumnezeu dreptul să-i aleagă pe unii să fie mântuiți? În esență, El dorește ca toți să fie mântuiți (1 Tim. 2:4; 2 Pet. 3:9). Dar Biblia nu predă teoria „universalismului”, conform căreia toți vor fi, până la urmă, mântuiți.

De la început. Aceste cuvinte se pretează la cel puțin două interpretări. Mai întâi, ar putea însemna că Dumnezeu a făcut alegerea înainte de întemeierea lumii (Ef. 1:4) iar în al doilea rând, sintagma ar putea avea sensul de „roadele dintâi”, indicând faptul că tesalo-nicenii, fiind mântuiți la o dată atât de timpurie în dispensația creștină, au fost aleși de Dumnezeu să fie printre primele roade din marele seceriș al sufletelor răscumparate.

Pentru mântuire. Aceste cuvinte trebuie contrastate cu versetele precedente. Necredincioșii sunt condamnați de necredința lor la pierzare veșnică, în timp ce credincioșii sunt aleși **pentru mântuire**.

Prin sfințirea de către Duhul. Aici avem lucrarea săvârșită de Duhul Sfânt prealabil convertirii. El îi pune pe acești oameni deoparte pentru Dumnezeu, despărțindu-i de lume; apoi îi convinge de păcat și-i îndreaptă spre Cristos. Bine a zis cineva: „Dacă nu ar fi fost Cristos, nu ar fi existat nici un *ospăț*; iar dacă nu ar fi fost Duhul Sfânt, nu ar fi fost nici un *oaspete*!”

Și credința în adevăr. Mai întâi avem partea lui Dumnezeu din procesul mântuirii. Apoi avem partea omului. Ambele sunt necesare. Unii oameni nu văd decât alegerea făcută de Dumnezeu, susținând prin aceasta că omul nu are nici o șansă, că nu poate face nimic. Alții subliniază doar partea omului, neglijând suveranitatea alegerii lui Dumnezeu. Adevărul se află undeva între cele două extreme. Alegerea și responsabilitatea omului sunt *amândouă* doctrine biblice, drept care trebuie să le predicăm pe amândouă, chiar dacă nu înțelegem cum pot fi adevărate și una, și alta.

2:14 La care v-a chemat prin evanghe-

lia noastră. Dumnezeu *ne-a ales* la mântuire, încă din veșnicie. **El ne-a chemat** la mântuire, la un moment dat în timp. Chemarea se referă la momentul în care o persoană crede adevărul. **Evanghelia noastră** nu înseamnă că ar exista și alte evanghelii autentice. Există doar o singură evanghelie,

dar mai mulți predicatori care o vestesc și mai multe auditorii. Pavel se referă la **evanghelia** lui Dumnezeu, pe care o predica el. **Ca să căpătați slava Domnului nostru Isus Cristos.** Aici apostolul privește spre viitor, văzând rezultatul fina! al mântuirii: faptul că vom fi cu Cristos și că vom fi ca El pe veci. J. N. Darby a prins foarte bine acest gând în minunata cântare: Și așa să fie — anume că voi fi ca Fiul Tău? Acesta-i harul pe care El l-a dobândit pentru mine?

Tată al slavei, gând mai presus de orice gând! în slavă adus, ca pe veci să mă asemuiesc binecuvântatului Său chip!

Astfel în versetele 13 și 14 avem „un sistem de teologie în miniatură”, un minunat rezumat al întreg spectrului planurilor lui Dumnezeu cu oamenii Săi credincioși. El ne-a arătat că mântuirea își are obârșia într-o alegere divină, apoi este elaborată prin puterea divină, după care devine efectivă printr-un mesaj divin și la urmă este desăvârșită în gloria divină."

B. Rugăciunea lui Pavel ca sfinții să fie mângâiați și statorniciți (2:15-17) 2.15 Având în vedere chemarea lor superlativă, sfinții sunt îndemnați să **rămână tari și să țină tradițiile pe care le-au primit**, fie prin viu grai, din partea apostolului, fie prin epistolele sale. Ceea trebuie neapărat notat aici este faptul că singurele **tradiții** fiabile, pe care ne putem bizui sunt cuvintele inspirate ale apostolilor. Isus i-a osândit pe cărturari și farisei pentru că au anulat poruncile lui Dumnezeu prin tradițiile *lor* (Mat. 15:6). Iar Pavel i-a prevenit pe coloseni cu privire la pericolul *tradițiilor oamenilor* (Col. 2:8). **Tradițiile** pe care trebuie să le îmbrățișăm sunt marile adevăruri ce ni s-au încredințat în Sfintele Scripturi.

Unii invocă versetul acesta pentru a justifica tradițiile și datinile din unele biserici sau cele legate de anumiți lideri religioși. Dar orice tradiții care sunt contrare cuvântului lui Dumnezeu sunt netrebnice și periculoase. Căci dacă am accepta niște tradiții pur

2 Tesalonicenî

879

omenești, punându-le pe picior de egalitate cu Biblia, atunci cine ar mai putea deosebi tradițiile bune de cele rele?

2:16 După ce le-a vestit sfinților mesajul, apostolul îl imprimă în ei, însoțindu-l de rugăciune—conform obiceiului său de a nu preda nici o învățătură fără s-o cimenteze prin rugăciune (1 Tes. 5:23,24; 2 Tes. 3:16). Rugăciunea este adresată **Domnului nostru Isus Cristos însuși și Dumnezeului și Tatălui**

nostru. Ne-am obișnuit cu practica lui Pavel de a menționa ambele Persoane divine în aceeași rostire, dar iată că aici Pavel îl amintește mai întâi pe Fiul, scopul fiind, negreșit, acela de a sublinia unitatea lor esențială și deplina lor egalitate. În greacă, subiectul plural, **Cristos și Dumnezeu**, e urmat de verbe la singular: a iubit, a dat, mângâie, întărește. Așadar ce avem aici nu este altceva decât încă un indiciu al unității de natură a Fiului cu Tatăl în cadrul Dumne-zeirii.

Faptul că Dumnezeu ne-a purtat de grijă în trecut este prezentat ca un motiv de îmbărbătare, ca să ne punem încrederea în El, că și pe viitor vom primi curajul și tăria necesare pe cărarea credinței. El **ne-a iubit și ne-a dat o mângâiere veșnică și o bună nădejde prin har**. Negreșit, asta ne duce cu gândul înapoi, la cea mai mare desfășurare a dragostei lui Dumnezeu — când L-a dat pe Fiul Său pentru noi. Întrucât știm că a rezolvat chestiunea păcatului pe crucea de la Calvar, acum avem o mângâiere eternă și **nădejdea** unui viitor slăvit — toate acestea fiind prin **harul** Lui minunat.

2:17 Rugăciunea în sine constă în dorința ca Dumnezeu să le mângâie inimile și să-i întărească în orice faptă bună și cuvânt bun. Nu doar încurajare în mijlocul încercărilor, ci tărie de a înainta în luptă. Cuvântul „retragere” nu făcea parte din vocabularul apostolului și nu are ce căuta nici într-al nostru. Nu scăpați sintagma: **orice faptă bună și cuvânt bun**. Nu este de ajuns să rostim adevărul cu buzele noastre, ci trebuie să-l transpunem în faptă, prin trăirea noastră zilnică. Tot așa în viața noastră ordinea trebuie să fie mereu aceeași: învățătura, urmată de practică; doctrina însoțită de îndatorire; predicarea transpusă în trăire practică.

V. ÎNDEMNURI PRACTICE (3:1-15) A. Să se roage unii pentru alții (3:1-5)

3:1 Pavel resimțea nevoia de a se ruga pentru sfinți. Capitolul acesta se deschide cu

solicitarea lui Pavel ca sfinții să se roage pentru următoarele trei lucruri: (1) pentru răspândirea mesajului; (2) pentru triumful mesajului; și (3) pentru păzirea mesagerilor.

El dorește să vadă cuvântul lui Dumnezeu răspândindu-se sau **alergând cu iuțeală** — o imagine foarte plastică a evangheliei care aleargă din loc în loc, în pofida obstacolelor (vezi Ps. 147:15).

De asemenea el dorește ca acest cuvânt al Domnului să producă pretutindeni aceeași revoluție morală și spirituală pe

care a produs-o și la Tesalonic.

3.2 A treia cerere este ca apostolul și conlucrătorii săi să fie **izbăviți de oameni nerezonabili și răi**. El pare să se refere la aceeași opoziție specifică, probabil din partea iudeilor de la Corint (Fapte 18:1-8). Termenul **nerezonabil** a fost foarte potrivit, căci nu este nimic mai irațional decât opoziția oamenilor față de evanghelie și de solii ei. Este un lucru care depășește orice imaginație. Oamenii vorbesc cu însuflețire despre politică, știință sau o sumedenie de alte subiecte, dar când vine vorba despre evanghelie, ei își pierd orice sens al rațiunii.

3:3 Să nu scăpați frumusețea contrastului dintre versetul: „nu toți au credință” și versetul 3: **Dar Domnul este credincios**. Asta ne învață să ne dezlipim privirile de la oamenii necredincioși, ațintindu-ni-le asupra lui Dumnezeu, care nu dă niciodată greș. El este **credincios** și drept să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice fărădelege (1 Ioan 1:9). Iar aici El este **credincios**, întărindu-ne și păzindu-ne de **cel rău**, adică de Satan.

3:4 Nu toți au credință... Domnul este credincios... noi **avem încredere** [credință] **în Domnul cu privire la voi**. După cum a remarcat Denney: „în Domnul te poți bizui pe cei ce sunt, în ei înșiși, slabi, instabili, îndărătnici, nechibzuiți.” Acum Pavel le amintește sfinților de responsabilitatea lor de a **face lucrurile** pe care le poruncește el să le facă. Aici din nou avem minunata contopire a divinului cu umanul: Dumnezeu vă va păzi: și voi să păziți poruncile. Este același gând ca cel de la 1 Petru 1:5: „Păziți de puterea lui Dumnezeu” [partea Lui], „prin credință” [partea noastră]. Vedem această paralelă și la Filipeni 2:12, 13: „Duceți până la capăt mântuirea voastră [partea noastră],... căci Dumnezeu este Cel care lucrează în voi [partea Lui].”

3:5 în vremuri de prigoană este ușor să ni se strecoare în inimă gânduri de amărăciune față de alții, și să ne dăm bătuți, datorită

880

2 Tesaloniceni

duratei și intensității suferinței. Din această pricină apostolul se roagă ca tesalonicenii să iubească așa cum iubește

Dumnezeu, și să fie statornici cum este Cristos.

Cuvintele: „cel răbdător așteptându-L pe Cristos” din versiunea KJV sunt traduse **răbdarea lui Cristos** în ediția NKJV. În versiunea din 1611 ele însemnau statornicie în timpul

așteptării Revenirii lui Cristos. În ediția NKJV, ele înseamnă: arătând aceeași **răbdare** sau îndurare pe care a demonstrat-o și Cristos ca Omul care a trăit pe pământ pe care continuă s-o arate ca Omul din cer.¹³

Domnul din acest verset se referă probabil la Duhul Sfânt, în felul acesta toate cele Trei Persoane ale Sfintei Trinități fiind menționate, ca la 2:13, 14.

B. Pentru tratarea celor nedisciplinați (3:6-15)

3:6 Pare limpede că unii dintre sfinții de la Tesalonic au încetat să mai lucreze și să-și câștige existența, pe motiv că așteptau cu înfrigurare venirea Domnului. Pavel nu recomandă această metodă de trăire ca pe o atitudine spirituală, ci, dimpotrivă, ne dă instrucțiuni precise cu privire la modul în care trebuie tratați acești frați.

Instrucțiunile sale sunt prezentate sub forma unei porunci de a se feri de orice frate care trăiește în neorânduială, adică de cel care nu ține pasul cu ceilalți, ci refuză să lucreze și trăiește pe spinarea altora (vezi versetele 10, 11). Credincioșii trebuie să manifeste dezaprobarea față de un astfel de frate, refuzând să aibă legături sociale cu el. Ofensa comisă de acest frate nu este însă suficientă pentru a justifica excluderea din biserică.

Tradiția pe care au primit-o tesalonicenii de la Pavel a fost cea de hărnicie neobosită, muncă susținută și obiceiul său de a se întreține singur.

3:7 El nu a renunțat la meseria sa de confecționare de corturi, doar pentru că știa că Domnul Isus va reveni. El se aștepta ca Cristos să vină în orice moment, dar între timp apostolul continua să-L slujească și să lucreze cu convingerea că Domnul s-ar putea totuși să nu revină în timpul vieții sale.

3:8 Nimeni nu putea să-l acuze că s-a strecurat în casa cuiva pentru a mânca mâncarea nemeritată, pentru care nu a muncit cu mâinile sale. El și-a câștigat existența paralel cu predicarea evangheliei. Asta a însemnat lungi zile și nopți de trudă, dar Pavel era

hotărât să nu devină o povară pentru nici unul dintre ei.

3:9 Ca predicator al evangheliei, apostolul avea dreptul de a fi întreținut de cei ce au fost convertiți prin slujba lui (1 Cor. 9:6-14; 1 Tim. 5:18). Dar el a preferat să renunțe la acest drept, pentru ca să fie o pildă de nobilă independență și neobosită hărnicie.

3:10 Tesaloniceni lor li se poruncise să nu-i întrețină pe cei leneși. Dacă un creștin apt de muncă refuza să muncească,

atunci acestuia i se spunea să nici nu mănânce. Se bate oare asta cap în cap cu faptul că credincioșii trebuie să fie întotdeauna buni și milostivi? Nicidecum! Căci nu este o dovadă de bunătate și milostenie să încurajezi lenea. Spurgeon spune: „Cea mai adevărată dragoste pe care o putem manifesta față de cei în neorânduială este să nu fraternizăm cu ei, în greșeala lor, ci să fim credincioși față de Isus în toate lucrurile.”

3:11 Acum apostolul folosește un minunat joc de cuvinte¹⁴ pentru a scoate în evidență inconsecvența celor care se pretindeau duhovnicești, spiritualitatea acestor frați ce trăiau în dezordine fiind falsă. Cuvintele sale au fost parafrazate în diverse moduri, după cum urmează:

1. „Unii care nu-și văd de treburile lor, ci se bagă în treburile altora.”
2. „Unii care nu sunt ocupați, ci se ocupă cu amestecul în treburile altora.”
3. „Unii care nu-și văd de treburile lor, dar se ocupă prea mult de treburile altora.”
4. „îngrijindu-se de treburile tuturor, numai de ale lor nu.”

3:13 Tututor acestora li se poruncește și H se dă îndemnul, prin Domnul nostru Isus Cristos, să lucreze în liniște și să-și câștige singuri existența, aceasta constituind o bună mărturie, care va aduce slavă lui Dumnezeu.

3:13 Dar ce se întâmplă cu cel ce refuză să asculte de instrucțiunile apostolului? Ceilalți credincioși trebuie să-1 disciplineze, refuzând să aibă părtășie cu el pe plan social. Scopul acestei disciplinări este de a-1 determina să-i fie rușine de comportarea lui și să-1 constrângă să se îndrepte.

3:15 Dar această disciplină nu este de aceeași intensitate ca excluderea din biserică. În cazul de față ofensatorul continuă să fie privit ca **frate**. Dar în cazul excomunicării (excluderii din biserică) cel vinovat de a-ceastă pedeapsă este socotit „ca un păgân și ca un vameș” (Mat. 18:17).

Disciplinarea unui frate are în vedere întotdeauna readucerea sa la părtășie cu

2 Tesaloniceni

881

Domnul și cu oamenii lui Dumnezeu. Ea nu trebuie aplicată într-un spirit de amărăciune sau dușmănie, ci cu toată curtuozia și fermitatea creștină. El nu trebuie tratat ca un dușman, ci ca un frate.

Ni se pare ciudat în zilele noastre să citim despre tesaloniceni că așteptau întoarcerea Domnului cu atâta ardoare, încât și-au neglijat îndatoririle lor zilnice. Biserica actuală nu prea poate fi acuzată de această atitudine! Noi, cei de azi, am trecut în extrema cealaltă, fiind atât de absorbiți de afacerile noastre și de dorința de a câștiga cât mai bine încât am pierdut prospețimea și bucuria nădejzii iminentei Sale întoarceri.

VI. BINECUVÂNTĂRI ȘI SALUTĂRI

(3:16-18)

3:16 Versetul acesta a fost numit: „încheierea pacifica a unei epistole furtunoase". Aici apostolul Pavel se roagă ca sfinții suferinzi de la Tesalonic să cunoască **pacea Domnului păcii** în orice clipă și în **orice fel**.

Seninătatea creștinului nu depinde de nici un lucru de pe acest pământ, ci se bazează într-un tot pe Persoana și lucrarea Domnului Isus. Lumea nu poate nici să ne dea liniște și seninătate, nici să ni le ia. Dar noi trebuie să ne însușim această seninătate în toate împrejurările vieții. „Pacea nu este încetarea prigoanelor, ci calmul din inima credinciosului, care izvorăște din credința sa în Dumnezeu, care este independentă de împrejurări/" _

3:17, **18** în acest punct **Pavel** a luat, după câte se pare, până din mâna secretarului său, înserând personal **salutul**, pe care îl numește **semnul** său distinctiv **în toate epistolele** scrise de el. Unii au înțeles prin aceasta că scrisul de mână al lui Pavel de la sfârșitul fiecărei epistole ar fi dovada autentici-tății acestora. Alții cred că **semnul** este benedicția caracteristică a lui Pavel: **harul Domnului Isus Cristos să fie cu voi toți** (Rom. 16:24; 1 Cor. 16:23; 2 Cor. 13:14; Gal. 6:18; Ef. 6:24; Filip. 4:23; Col. 4:18; 1 Tes. 5:28; 1 Tim. 6:21; 2 Tim. 4:22; Tit 3:15; Filemon 25; și, dacă Pavel este cel care a scris această epistolă, Evrei 13:25). Din aceste trimiteri reiese că toate epistolele sale se sfârșesc pe nota harului.

RĂPIREA BISERICII

Adevărul întoarcerii Domnului apare în fiecare din cele 5 capitole ale primei epistole către Tesaloniceni și în primele două capitole ale celei de-a doua epistole către Tesaloniceni. Este tema centrală, unificatoare, firul de aur care o străbate. Dar să nu uităm niciodată că profețiile nu au fost date pentru a ne stimula intelectul sau pentru a ne satisface curiozitatea, ci scopul lor este de a exercita o transformare profundă în viața

noastră.

Pentru credincioși nădejdea iminentei reveniri a lui Cristos are implicații practice, de o extraordinară însemnătate.

1. Ea trebuie să aibă o influență purificatoare în viața noastră (1 Tes. 5:23; 1 Ioan 3:3).
2. Trebuie să ne determine să ne rugăm și să lucrăm pentru mântuirea celor pierduți (Gen. 19:14; Ez. 33:6; Iuda 21-23).
3. Trebuie să ne încurajeze să perseverăm în pofida prigoanelor și încercărilor prin care trecem (Rom. 8:18; 2 Cor. 4:17; 1 Tes. 4:13-18).
4. Trebuie să ne facă să renunțăm la mulțimea bunurilor noastre materiale, a căror valoare trebuie să descrească pe măsură ce se apropie venirea Sa (vezi Lev. 25:8-10, 14-16).
5. Trebuie să ne facă să ne cerem iertare oricărei persoane față de care am greșit, restituind ce ara luat sau stricat, acolo unde este cazul (Mat. 5:24; Iac. 5:16).
6. Trebuie să ne inspire să lucrăm cu sârguință, știind că în curând va veni noaptea, când nimeni nu mai poate lucra (Ioan 9:4; 1 Tes. 1:9, 10a).
7. Trebuie să ne țină într-o stare de permanentă așteptare (Luca 12:36) și rămânere în El, pentru ca să nu fim rușinați înaintea Lui, la venirea Lui (1 Ioan 2:28).
8. Trebuie să ne confere îndrăzneala de a-L mărturisi pe Cristos (Marcu 8:38; Luca 9:26).
9. Trebuie să se dovedească a fi o nădejde aducătoare de mângâiere (Ioan 14:1-3, 28; 1 Tes. 4:18; 2 Tes. 1:7; 2 Tim. 2:12).
10. Trebuie să ne încurajeze la cumpătare, blândețe, gingășie, înduplecare și un duh rezonabil (Fii. 4:5).
11. Trebuie să constituie pentru noi motivația care să ne aducă la unitate și dragoste (1 Tes. 3:12, 13).
12. Trebuie să imprime în noi dorul și conștiința că suntem de pe altă lume (Col. 3:1-4).
13. Trebuie să ne aducă aminte că ni se va trece în revistă lucrarea pe acest pământ și că vom fi retribuiți pentru felul cum am trăit și lucrat (Rom. 14:10-12; 1 Cor. 3:11-15; 2 Cor. 5:10).

882

2 Tesaloniceni

14. Trebuie să recurgem la această minunată nădejde în apelurile pe care le lansăm când predicăm evanghelia (Fapte 3:19-21; Apo. 3:3).

Pentru cei ce nu sunt credincioși, adevărul despre venirea lui

Cristos ar trebui să-i determine să se pocăiască de păcatele lor se predea Lui, ca Domn și Mântuitor, cu toată ființa lor. Numai cei ce sunt în Cristos vor fi cu El la Răpire. Ceilalți vor fi lăsați pe pământ, ca să înfrunte judecata.

Dar dacă va veni Domnul azi?

Datorită importanței venirii Domnului în viața tesalonicenilor și a creștinilor în general, am inclus aici următoarele rezumate:

Argumente care pledează în favoarea Răpirii

Pretribulaționiste

1. Primul argument decurge din ideea iminenței Răpirii. Există o mulțime de texte biblice care arată că creștinii trebuie să fie într-o permanentă stare de așteptare, pentru că Domnul poate veni în orice clipă. Noi trebuie să așteptăm și să veghem, pentru că nu știm când va veni El. Dacă biserica ar trebui să treacă prin Marea Strâmtorare, atunci nu am mai putea să ne așteptăm ca El să vină în orice clipă. Asta pentru că El nu ar putea veni decât cel puțin după șapte ani. Or, noi nu suntem în Marea Strâmtorare. Dar când va începe această perioadă, va dura șapte ani. Concepția pre-tribulaționistă este singura pe care o putem îmbrățișa, dacă credem că Cristos poate veni în orice clipă.

Iată câteva versete din care rezultă că trebuie să-L așteptăm în permanență pe Domnul, întrucât nu știm când va avea loc acest eveniment:

„Și nu numai ea, dar și noi care avem cele dintâi roade ale Duhului suspinăm în noi, *așteptând cu nerăbdare* înfierea, adică răscumpărarea trupului nostru" (Rom. 8:23).

„Pentru că, ori de câte ori mâncați pâinea aceasta și beți paharul acesta *vestiți moartea Domnului până va veni El*" (1 Cor. 11:26 — textul acesta, fiind adresat în primul rând corintenilor, presupune că Domnul putea să vină în timpul vieții lor).

„Și în adevăr, gemem în cortul acesta, *plini de dorința* să ne îmbrăcăm cu locuința noastră din cer" (2 Cor. 5:2 —

Credincioșii vor fi îmbrăcați cu trupurile lor proslăvite la Răpire).

„Căci noi, în Duhul, prin credință, *așteptăm cu nerăbdare* nădejdea neprihănirii" (Gal. 5:5 — Nădejdea neprihănirii este venirea Domnului și trupul proslăvit pe care îl vom primi atunci).

„Dar cetățenirea noastră este în ceruri, de unde și // *așteptăm cu nerăbdare* pe Mântuitorul, Domnul Isus Cristos, care va transforma trupul stării noastre smerite și-1 va face asemenea

trupului Său slăvit, potrivit cu lucrarea prin care El este în stare să-Şi supună toate lucrurile" (Filip. 3:20, 21).

„Blândeţea voastră să fie cunoscută de toţi oamenii. *Domnul este aproape*” (Filip. 4:5).

„Căci ei înşişi istorisesc ce primire ne-aţi făcut şi cum v-aţi întors la Dumnezeu de la idoli, ca să slujiţi Dumnezeului Celui viu şi adevărat şi să *aşteptaţi* din ceruri pe Fiul Său, pe care L-a înviat dintre cei morţi, pe Isus, care ne scapă de mânia viitoare" (1 Tes. 1:9, 10).

„*Aşteptând* binecuvântata noastră nădejde şi arătarea slavei marelui nostru Dumnezeu şi Mântuitor Isus Cristos" (Tit 2:13).

„Tot aşa Cristos, după ce S-a adus jertfa o singură dată ca să poarte păcatele multora, Se va arăta a doua oară, celor care îl *aşteaptă*, nu în legătură cu păcatul, ci pentru mântuire”,¹ (Ev. 9:28).

„Încăpu/m, *foarte puţin timp*, şi Cel care vine va veni şi nu va întârzia" (Ev. 10:37).

„*Fiţi deci îndelung răbdători, fraţilor, până la venirea Domnului*. Iată, plugarul aşteaptă roadă scumpă a pământului[^] având răbdare până primeşte ploaie timpurie şi târzie. *Fiţi şi voi îndelung răbdători, întăriţi-vă inimile, căci venirea Domnului este aproape*. Nu vă plângeţi unii împotriva altora, fraţilor, ca să nu fiţi judecaţi. *Iată, Judecătorul este chiar la uşă*” (Iacov 5:7-9).

„*Sfârşitul tuturor lucrurilor este aproape*; deci fiţi sobri şi vegheaţi în rugăciunile voastre" (1 Pet. 4:7).

„*Oricine are nădejdea aceasta în El se curăţeşte, după cum El este curat*" (1 Ioan 3:3).

„Țineți-vă în dragostea lui Dumnezeu, *aşteptând îndurarea Domnului nostru pentru viaţa veşnică*¹¹" (Iuda 21. Aici îndurarea Domnului nostru Isus Cristos este întoarcerea Sa pentru a-i lua în cer pe cei ce i-a răscumpărat prin sângele Lui).

„Iată, *Eu vin curând*! Păstrează ce ai, ca nimeni să nu-ţi ia cununa" (Apo. 3:11).

„Iată, *Eu vin curând*! Binecuvântat este cel care păzeşte cuvintele profeţiei acestei cărţi" (Apo. 22:7).

„Şi iată, *Eu vin curând* şi răsplata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia după cum

2 Tesaloniceni

8S3

este fapta lui" (Apo. 22:12).

„Cel care dă mărturie despre aceste lucruri zice: *«Da, Eu vin curând.»* Amin! Vino, Doamne Isuse!" (Apo. 22:20).

Mai sunt și alte texte care, chiar dacă nu se referă direct la Răpire, lasă să se degaje impresia generală că venirea lui Cristos este iminentă. De-a lungul întregii sale istorii, biserica credincioasă a susținut că vremea venirii lui Cristos nu se cunoaște și, prin urmare, poate avea loc în orice moment.

„Vegheați, dar, pentru că nu știți în ce ceas vine Domnul vostru. Dar să știți că dacă ar ști stăpânul casei la ce strajă din noapte va veni hoțul, ar veghea și n-ar lăsa să-i spargă casa-. De aceea, și voi fiți gata, căci Fiul Omului va veni în ceasul în care nu vă gândiți" (Mat. 24: 42^14).

„Cât despre ziua aceea sau ceasul acela, nu știe nimeni: nici îngerii care sunt în cer, nici Fiul, ci numai Tatăl. Luați seama, vegheați și rugați-vă, căci nu știți când va fi timpul acela. Este ca un om care a plecat din țară și, lăsându-și casa, dă robilor săi putere, arată fiecăruia care este datoria lui și poruncește portarului să vegheze. *Vegheați, dar, pentru că nu știți când va veni stăpânul casei — seara, sau la miezul nopții, sau la cântarea cocoșilor, sau dimineața —* ca nu cumva, venind pe neașteptate, să vă găsească dormind. *Și ceea ce vă spun vouă vă spun tuturor: Vegheați* (Marcu 13:32-37).

„Și voi înșivă fiți ca niște oameni care așteaptă pe stăpânul lor să se întoarcă de la nuntă, ca să-i deschidă îndată, când va veni și va bate la ușă" (Luca 12:36).

„Încât nu duceți lipsă de nici un fel de har, în așteptarea arătării Domnului nostru Isus Cristos" (1 Cor. 1:7).

„Cristos Isus, care este pe punctul de a judeca viii. și morții" (2 Tim. 4:1, JND).

„Copilașilor, este ceasul cel de pe urmă. Și, după cum ați auzit că vine Anticrist, să știți că acum s-au ridicat mulți anticriști; prin aceasta știm că este ceasul de pe urmă" (1 Ioan2:18).

„Je aceea, dacă nu veghezi, voi veni ca un hoț și nu vei ști în care ceas voi veni asupra ta" (I Ioan2:18).

„Iată, Eu vin ca un hoț. Binecuvântat este cel ce veghează și își păzește hainele, ca să nu umble gol și să nu i se vadă rușinea" (Apo. 16:15).

2. Al doilea argument se bazează pe făgăduința că biserica va fi izbăvită de mânia viitoare. La Romani 5:9 Pavel spune că „vom fi mântuiți de *mânia* viitoare prin El."

Întâi Tesaloniceni 1:10 spune că Domnul Isus este Izbăvitorul nostru de *mânia* viitoare. Iar la I Tesaloniceni 5:9 aflăm că

Dumnezeu nu ne-a rânduit la *mânie*, ci ca să căpătăm mântuirea prin Domnul nostru Isus Cristos. Termenul „mânie” se referă fie la mânia din timpul Marii Strâmtorări, fie la judecata eternă pe care o va aduce Dumnezeu peste necredincioși. În epistolele către Tesaloniceni contextul ne conduce la primul sens, cel al mâniei din timpul Marii Strâmtorări (vezi 1 Tesaloniceni 5:2, 3; 2 Tes. 1:6-10; 2:10-21).

3. La Apocalipsa 3:10 Cristos promite că îi va păzi pe ai Săi de (în greacă: *ek*, „din”) ceasul încercării, care va veni peste lume, ca să-i încerce pe cei ce sunt pe pământ.

4. Structura cărții Apocalipsa vine în sprijinul argumentului că Răpirea va avea loc înainte de Marea Strâmtorare. În capitolele 2 și 3 biserica este văzută pe pământ, dar după capitolul 3 nu se mai spune deloc că s-ar mai afla pe pământ. În capitolele 4 și 5 sfinții sunt văzuți în cer, purtând cununile de biruitori. Apoi urmează Marea Strâmtorare pe pământ, în capitolele 6-19. Sfinții din epoca bisericii sunt deja în cer.

5. Perioada Marii Strâmtorări nu va începe până când nu a fost revelat omul păcatului (2 Tes. 2:3). Dar omul păcatului nu va fi revelat înainte de a fi dat la o parte cel care reține (2 Tes. 2:7,8), adică Duhul Sfânt, căci El reține sau împiedică deplina izbucnire a răului, atâta timp cât biserica se află pe pământ. Dar la Răpire, El va fi luat din lume, întrucât biserica, în care locuiește El, nu se mai află pe pământ.

Într-o anumită privință Duhul Sfânt întotdeauna a fost și va fi în lume. Dar Duhul Sfânt a venit în mod special la Rusalii să locuiască permanent în credincioșii din cadrul bisericii. În acest sens El va fi luat din lume la Răpire. Asta nu înseamnă că Duhul lui Dumnezeu nu își va desfășura lucrarea în timpul Tribulației (Marii Strâmtorări). El va convinge de păcat și va converti păcătoși. Dar El nu va locui permanent în ei, după cum nu-i va încorpora în biserică. Slujba Lui va fi întrucâtva comparabilă cu aceea pe care a avut-o în perioada Vechiului Testament.

6. În 1 Tesaloniceni 4:18 se spune că Răpirea este o perspectivă care aduce mângâiere. În schimb, Ziua Domnului nu vine ca un mângâietor, ci ca un hoț noaptea (1 Tes. 5:2). Este acel timp de nimicire subită (v. 3) și mânie (v. 9) de care nimeni nu va scăpa (v. 3). Dimpotrivă, Răpirea este o nădejde tot

884

2 Tesaloniceni

mai luminoasă, iar nu o nădejde tot mai înfricoșătoare.

7. Trebuie să treacă un interval de timp între venirea lui Cristos ca să-Și ia sfinții și venirea Sa împreună cu sfinții Săi. Când va veni Cristos să-Și ia sfinții, *toți* credincioșii vor fi luați din lumea aceasta, primind *trupurile lor proslăvite* (1 Cor. 15:51). Dar când Cristos va reveni pentru a domni, vor mai exista oameni mântuiți, care vor avea *trupuri naturale*, așa cum reiese din faptul că aceștia vor crește copii (vezi Îs. 65:20-25; Zah. 8:5). Or, dacă Răpirea și Revelația ar avea loc în același timp (cum susține concepția post-tribulaționistă), atunci de unde vin acești oameni din a doua categorie?

Mai există un motiv pentru care trebuie să treacă un interval de timp între Răpire și [începutul] domniei [lui Cristos pe acest pământ]. Momentul Scaunului de Judecată al lui Cristos trebuie să aibă loc în cer, după ce a avut loc Răpirea, când Domnul va judeca credincioșia sfinților Săi, răsplătindu-i în funcție de aceasta (2 Cor. 5:10). Răsplățile care se vor da cu această ocazie vor stabili gradul de conducere acordat fiecărui sfânt în parte, în timpul domniei de o mie de ani a lui Cristos pe pământ (Luca 19:17, 19). Dacă Răpirea și venirea Domnului pentru a domni ar avea loc concomitent, nu ar mai rămâne loc pentru Scaunul de Judecată al lui Cristos.

8. Singurul mod în care Ziua Domnului poate să-1 ia pe cineva prin surprindere este în maniera unui hoț care vine noaptea (1 Tes. 5:2). Totuși Pavel afirmă limpede că ea nu îi va lua pe credincioși prin surprindere ca un hoț noaptea (1 Tes. 5:4). Prin urmare, pe credincioși nu-i va lua deloc prin surprindere. De ce nu? Două sunt motivele oferite: (1) Credincioșii nu sunt copii ai nopții, ci ai zilei (1 Tes. 5:4, 5). (2) Dumnezeu nu i-a rânduit pe credincioși la mânie (1 Tes. 5:9).

9. Când are loc Răpirea, credincioșii se duc în casa Tatălui (Ioan 14:3), iar nu imediat pe pământ, cum susțin post-tribulațio-niștii.

10. Tribulația (Marea Strâmtorare) are un caracter eminamente iudaic, fiind denumită: necazul *lui Iacob* (Ier. 30:7). Observați referirile de natură iudaică de la Matei 24: Iudeea (v. 16), Sabatul (v. 20), locul sfânt (v. 15). Termenii aceștia nu au nimic de a face. cu biserica.

11. Câteva din arhetipurile din Vechiul Testament indică și ele că Răpirea va avea loc înainte de Marea Strâmtorare (deci pre-tribulaționistă). Noi nu *clădim* doctrine pe arhetipuri, dar aceste arhetipuri sunt în acord cu concepția

pre-tribulaționistă:

Enoh, un arhetip al bisericii, a fost strămutat înainte de a veni pe pământ apele judecății lui Dumnezeu, pe când Noe și familia lui—arhetipuri ale rămășiței credincioase din poporul evreu — au fost păstrați cu viață în timpul potopului.

Lot a fost izbăvit din Sodoma înainte ca aceasta să fi căzut sub focurile judecății.

Aducerea lui Isaac de către Avraam, ca să fie jertfit prefigurează aducerea de către Dumnezeu a Fiului Său ca jertfă la Calvar. Prima oară când e menționat Isaac este atunci când a ieșit în întâmpinarea miresei sale, ca s-o aducă acasă la el. Tot așa prima arătare a lui Cristos după înălțarea Sa va avea loc când El va veni să-și ducă mireasa acasă, în cer. Ilie a fost strămutat în cer înainte de a se fi dezlănțuit judecata asupra mârșavei Iza-bela.

12. Primele șaizeci și nouă de săptămâni din profeția lui Daniel (9:24-27) cuprind intervalul de la decretul lui Artaxerxes din 445 î.Cr. până la răstignirea lui Cristos. Ele nu au nimic de a face cu biserica. Atunci ce ne-ar face să credem că biserica se găsește în a șaptezecea săptămână, care este Perioada Marii Strâmtorări? (în realitate, Era Bisericii survine într-o paranteză nemenționată situată între a șaizeci și noua și a șaptezecea săptămână.)

Argumente invocate de cei care combat ideea Răpirii pre-tribulaționiste, susținând că Răpirea va avea loc după Marea Strâmtorare

1. Făgăduința de la Apocalipsa 3:10 potrivit căreia — spun aceștia — sfinții nu vor fi salvați de Marea Strâmtorare, ci vor fi păziți să poată trece cu bine prin ea (comparați cu Ioan 17:15).

Răspuns: Cuvintele traduse prin [în engleză: keep you from, n.tr.] „te voi păzi de” din acest verset au limpede sensul: „te voi ține afară din”. Prepoziția din greacă (*ek*) înseamnă: „afară din”. Așadar, ideea subliniată aici nu este că biserica va fi păzită *în* timpul sau *pe durata* Tribulației, ci dimpotrivă că va fi ținută cu totul *în afara ei*.

Aceleași cuvinte sunt folosite și la Ioan 17:15 unde Isus se roagă: „Nu Mă rog ca să-i iei din lume, ci să-i păzești de cel rău.” Plummer comentează aici: „După cum Cristos este Cel *în* Care ucenicii Lui trăiesc și se

2 Tesaloniceni

mișcă, tot așa cel rău este cel *față de care* sau *din care* Se roagă El să fie ei ținuți." Rugăciunea Domnului a fost ascultată: credincioșii au fost păziți și ținuți *afară* de sub stăpânirea Satanei, fiind strămutați în împărăția Preaiubitului Fiu al lui Dumnezeu.

2. în greacă textul de la Romani 5:3 sună astfel: „...Tribulația [deci cu articolul hotărât, n.tr.] lucrează răbdare.”

Răspuns: Pavel nu spune că singura perioadă în care tribulația [deci, strâmtorarea] lucrează răbdare este perioada Tribulației cunoscută sub denumirea de Marea Strâmtorare. Dimpotrivă, el argumentează clar că tribulațiile prin care trec credincioșii în viața de acum dezvoltă în ei răbdarea. De asemenea, în greacă, ca de altfel în franceză și în spaniolă, substantivele abstracte adesea poartă marca articolului hotărât, ceea ce înseamnă că traducerea: „tribulație” [deci, fără articol hotărât] este cea corectă.

3. Creștinilor totdeuna li s-a promis că vor trece prin tribulații (Ioan 16:33). Nu există motive pentru care să nu trebuiască să trecem Marea Strâmtorare — spun adepții acestei teorii,

Răspuns: Nimeni nu neagă că „în împărăția lui Dumnezeu trebuie să intrăm prin multe strâmtorări” (Fapte 14:22). Dar există o diferență uriașă între strâmtorările de care are parte fiecare credincios și Marea Strâmtorare prin care va trece lumea care L-a respins și Îl respinge pe Cristos.

4. Doi Tesaloniceni 1:7 arată că sfinții nu vor dobândi odihnă până când Domnul Isus se va întoarce pe pământ la sfârșitul Marii Strâmtorări.

Răspuns: Tesalonicenii cărora le-a fost adresată această scrisoare deja au intrat în odihna lor din cer. Dar pierzarea prigonitorilor lor și răzbunarea sfinților *se vor manifesta* lumii atunci când Domnul Isus se va întoarce cu putere și mare slavă.

5. Potrivit textului de la Fapte 3:21, cerurile Îl vor ține pe Domnul Isus până în vremurile restaurării tuturor lucrurilor, adică Mileniul!

Răspuns: Cuvintele acestea au fost rostite *oamenilor iui Israel* (v. 4). *Cât privește națiunea Israel*, afirmația este valabilă, fiind în acord cu cuvintele adresate de Mântuitorul Ierusalimului la Matei 23:29: „Nu Mă veți mai vedea până veți zice: «Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului!»” Asta va avea loc la sfârșitul Marii Strâmtorări. Dar biserica va fi fost deja Răpită în cer cu șapte ani mai înainte.

6. Psalmul 110:1 spune că Cristos va ședea la dreapta lui Dumnezeu până când dușmanii Lui vor fi nimiciți. Asta se va întâmpla la sfârșitul Marii Strâmțorări.

Răspuns: La Apocalipsa 20:8, 9, citim despre unii care vorfi dușmanii lui Cristos la sfârșitul Mileniului — adică mia de ani care va începe după ce s-a sfârșit Marea Strâmțorare. Dreapta lui Dumnezeu descrie, probabil, poziția de onoare și putere, dar și o locație geografică.

7. La Tit 2:13 nădejdea binecuvântată este identică cu slăvită arătare. Prin urmare, Răpirea are loc în același timp cu Revelația. Așadar, noi nu ne așteptăm ca Răpirea să aibă loc înaintea Marii Strâmțorări, ci atunci când va veni Cristos să domnească—afirmă post-tribulaționiștii.

Răspuns: Argumentul acesta se bazează pe o regulă din sintaxa limbii elene, numită regula lui Granville Sharp, potrivit căreia: Când două substantive legate între ele prin conjuncția *kai* („și”, în greacă) sunt la același caz iar primul substantiv este articulat, iar al doilea nu este, înseamnă că al doilea substantiv se referă la aceeași persoană sau lucru la care se referă primul substantiv, fiind o amplificare sau o descriere a acestuia. Să dăm un exemplu: Tit 2:13 spune: „slava marelui nostru Dumnezeu și Mântuitor Isus Cristos.” Cuvintele „Dumnezeu” și „Mântuitor” sunt legate prin conjuncția „și”; ambele sunt marcate de același caz, genitiv (slava cui? a marelui...); articolul hotărât (în greacă acesta e încorporat în cuvântul „nostru”) precede cuvântul „Dumnezeu”, dar nu și pe „Mântuitorul”. Prin urmare, conform regulii lui Granville Sharp, cuvântul „Mântuitorul” se referă la aceeași persoană ca „Dumnezeu”, fiind o descriere suplimentară a Sa. Desigur, asta demonstrează că Mântuitorul nostru, Isus Cristos, este Dumnezeu.

Acum în același verset se spune, în greacă: „așteptând binecuvântata și slăvită arătare.” Astfel se afirmă că, potrivit regulii lui Sharp, binecuvântata nădejde este totuna cu slăvită arătare și, întrucât de obicei prin „slăvită arătare” se înțelege venirea lui Cristos pentru a domni, nădejdea credinciosului nu ar fi într-o Răpire pre-tribulaționistă, ci în venirea lui Cristos pe pământ, cu slavă.

Două răspunsuri putem da aici. Mai întâi, ca orice regulă ce se respectă, și regula lui Granville Sharp are excepții. Una o găsim la Luca 14:23, unde textul grec spune: „Ieșiți la drumuri și la garduri.” Dacă regula s-ar aplica și în acest caz, ar

însemna că drumu-

886

2 Tesaloniceni

rile sunt identice cu gardurile! O a doua excepție o găsim la Efeseni 2:20: „temelia apostolilor și a profeților." Nici un cercetător atent al Scripturilor nu se va încumeta să afirme că apostolii și profeții sunt identici!

Dar chiar și dacă am admite că binecuvântata nădejde *este* totuna cu slăvită arătare, ce ne-ar împiedica să privim Răpirea ca slăvită arătare a lui Cristos pentru biserica Sa, în timp ce Revelația este slăvită Sa arătare pentru lume? Cuvintele *apokalupsis* (revelație) și *ephiphaneia* (strălucire sau arătare) se pot referi și la Răpire, și la venirea lui Cristos pentru a domni.

8. Alte texte biblice din care reiese că nădejdea credinciosului echivalează cu venirea lui Cristos pentru a domni sunt: 1 Corinteni 1:7; 1 Timotei 6:14; 2 Timotei 4:8; 1 Petru 1:7, 13; 4:13.

Răspuns: Cuvintele: „revelație" și „arătare" din aceste texte se aplică atât la venirea lui Cristos pentru sfinții Săi, cât și la venirea Sa cu sfinții Săi. Mai întâi, El Se descopere și Se arată bisericii, apoi lumii.

Dar chiar și dacă toate aceste versete citate mai sus s-ar referi la venirea lui Cristos pentru a domni, ar trebui să fie clar că nădejdea credinciosului cuprinde toate binecuvântările privitoare la viitorul profetic. Noi așteptăm cu bucurie Răpirea, venirea lui Cristos pentru a domni, Mileniul și starea eternă.

9. în mod tradițional, nădejdea bisericii nu a fost în Răpirea bisericii înainte de Marea Strâmtorare. Acest [fenomen] a început abia în urmă cu 160 de ani, ca urmare a învățăturilor lui J. N. Darby.

Răspuns: Biserica din timpul Noului Testament aștepta pe Fiul lui Dumnezeu din cer. Sfinții nu știau când va veni El; prin urmare, ei L-au așteptat în orice clipă.

Argumentele îndreptate împotriva unei învățături pe care a propagat-o sau nu a propagat-o cineva se numesc *ad hominem* („la persoană") și sunt considerate nerele-yante pentru discutarea chestiunii în cauză. Întrebarea care se pune este alta: „Ce ne învață Scriptura?", iar nu „Ce ne învață cutare sau cutare persoană?"

10. Ultima trâmbiță din 1 Corinteni 15:52 și trâmbița lui Dumnezeu (1 Tes. 4:16) sunt legate de Răpire, fiind identice cu trâmbița a șaptea de la Apocalipsa 11:15. Întrucât trâmbița a șaptea răsună la sfârșitul Marii Strâmtorări, când „împărățiile

lumii acesteia au ajuns împărăția Domnului nostru și ale Cristosului Său," înseamnă că întoarcerea trebuie să aibă loc după Marea Strâmtorare. **Răspuns:** Aceste trâmbițe nu sunt deloc identice. „Ultima trâmbiță” este identică cu „trâmbița lui Dumnezeu”, proclamând Răpirea și semnalând învierea credincioșilor și strămutarea acestora în casa Tatălui. Este „ultima trâmbiță” pentru biserică. A șaptea trâmbiță de la Apocalipsa 11:15 este ultima dintr-o serie de judecăți ce vor avea loc în Marea Strâmtorare. Este ultima trâmbiță pentru Israelul necredincios și pentru Neamurile necredincioase. „Ultima trâmbiță” de la 1 Corinteni 15:52, numită și „trâmbița lui Dumnezeu” (1 Tes. 4:16) are loc înainte de Marea Strâmtorare. Trâmbița a șaptea are loc la sfârșitul Marii Strâmtorări.

11. „Prima înviere de la Apocalipsa 20:4, 5 are loc la sfârșitul Marii Strâmtorări, nu cu șapte ani mai înainte, cum spun pre-tribula-ționiștii”.

Răspuns: Prima înviere nu este un eveniment izolat, ci o serie de evenimente, care a început cu învierea lui Cristos (1 Cor. 15:23). Etapa următoare din această serie o va constitui învierea credincioșilor, de la Răpire. Etapa a treia va fi învierea sfinților din Marea Strâmtorare, când va reveni Cristos pe pământ (Apo. 20:4,5). Cu alte cuvinte, prima înviere cuprinde învierea lui Cristos și a tuturor credincioșilor adevărați, indiferent când vor fi înviați aceștia. Toți necredincioșii vor fi înviați la sfârșitul Mileniului, când vor trebui să se înfățișeze în fața Marelui Tron Alb (Apo. 20:11-15).

12. La Matei 13:24-30 grâul și neghina cresc împreună până la sfârșitul veacului, adică, până la sfârșitul Marii Strâmtorări.

Răspuns: Da, e adevărat, dar aceasta este o pildă care se referă la împărăția cerurilor, și nu la biserică. Vor exista oameni autentici, cât și falși, în împărăție, până la sfârșitul Marii Strâmtorări.

13. Răpirea nu poate fi un secret, deoarece se spune că se va auzi un strigăt, glasul arhanghelului și trâmbița lui Dumnezeu (1 Tes. 4:16).

Răspuns: învățătura potrivit căreia Răpirea va fi un secret se bazează pe faptul că va avea loc într-o clipeală de ochi (1 Cor. 15:52). Cu alte cuvinte, ea va avea loc, se va încheia înainte ca lumea să prindă de veste sau să știe ce s-a întâmplat.

14. George Miiller, Samuel Tregelles, Oswald Smith și alte personalități marcante au aderat la concepția post-

tribulaționistă.

Răspuns: Argumentul acesta nu dovedește nimic. Au fost oameni mari care au

2 Tesaloniceni

887

aderat fie la una, fie la cealaltă din concepții.

15. Majoritatea trimiterilor din NT la venirea Lui Cristos se referă la venirea Sa pentru a domni.

Răspuns: Asta nu neagă adevărul Răpirii. Doar pentru că există mai multe trimiteri la cer, decât la iad în NT nu înseamnă că nu există iad.

16. Biserica nu va îndura mânia lui Dumnezeu în timpul Marii Strâmtorări, dar va îndura mânia lui Anticrist sau mânia Satanei.

Răspuns: De șase ori în cartea Apocalip-sa mânia din timpul Marii Strâmtorări este identificată cu *mânia lui Dumnezeu*:

„Apoi a urmat un alt înger, al treilea, zicând cu glas tare:

«Dacă se închină cineva fiarei și icoanei ei și primește un semn pe frunte sau pe mână, va bea și el din vinul *mâniei lui Dumnezeu*, turnat neamestecat în paharul mâniei Lui; și va fi chinuit în foc și în pucioasă, înaintea sfinților îngeri și înaintea Mielului.»" (14:9, 10).

„Și îngerul și-a aruncat secera pe pământ, a cules via pământului și a aruncat strugurii în teascu cel mare al *mâniei lui Dumnezeu*" (14:19).

„Apoi am văzut în cer un alt semn mare și minunat: șapte îngeri care aveau șapte nenorociri, cele din urmă, căci cu ele s-a sfârșit *mânia lui Dumnezeu*" (15:1).

„Și una din cele patru făpturi vii a dat celor șapte îngeri șapte potire de aur, pline cu *mânia lui Dumnezeu*, care este viu în vecii vecilor"" (15:7).

„Și am auzit un glas puternic, care venea din templu și care zicea celor șapte îngeri: «Duceți-vă și vărsați pe pământ cele șapte potire ale *mâniei lui Dumnezeu*»" (16:1).

„Cetatea cea mare a fost împărțită în trei părți, și cetățile națiunilor s-au prăbușit. Și Dumnezeu Și-a adus aminte de Babilonul cel mare, ca să-i dea potirul de vin al furiei *mâniei Lui*" (16:19).

17. Când Isus spune: „Eu vin curând" (Apo. 22:7, 12, 20), asta nu înseamnă în orice clipă, ci, mai degrabă, faptul că venirea Lui va fi deodată.

Răspuns: Este un punct discutabil. Chiar dacă înseamnă

„deodată" sau „subit", există versete ca cel de la Evrei 10:37, care spune: „încă puțin, foarte puțin, și Cel care vine va veni și nu va întârzia."

18. Reținătorul de la 2 Tesaloniceni 2:6-8 nu este Duhul Sfânt, ci guvernul roman sau puterea lui Dumnezeu.

Răspuns: A fost discutat în cadrul notelor asupra acestui pasaj.

19. Venirea lui Cristos nu putea fi privită ca iminentă în epoca apostolică, deoarece atât Petru, cât și Pavel știau că vor muri (Ioan 21:18,19; 2 Pet. 1:14, 15; 2 Tim. 4:6).

Răspuns: Pavel spune uneori despre sine că va fi în viață la întoarcerea Domnului (3 Tes. 4:15), iar alteleori se include în categoria credincioșilor care vor muri și vor fi înviați (Filip. 3:10,11). Aceasta e atitudinea corectă pe care ar trebui s-o avem cu toții. Ne așteptăm ca Domnul să vină în timpul vieții noastre, dar ne dăm seama că s-ar putea să murim înainte de a fi avut loc Răpirea.

Petru credea că sfârșitul tuturor lucrurilor este aproape (1 Pet. 4:7) și îi condamna pe batjocoritorii care negau venirea Domnului, spunând că „toate rămân așa cum erau de la începutul creației" (2 Pet. 3:4).

20. Venirea Domnului nu poate avea loc în orice clipă, întrucât evanghelia trebuie vestită în toată lumea înainte ca să poată veni El (Mat. 24:14).

Răspuns: Asta se referă la *evanghelia împărăției* (v. 14), care va fi vestită în toată lumea în timpul Marii Strâmtorări.

Clauzele acestei evanghelii sunt: „Crede în Domnul Isus Cristos și vei fi mântuit iar când va veni Cristos, vei intra în Mileniu împreună cu El." Este aceeași cale a mântuirii pe care o predicăm și noi, cu deosebirea că a noastră are ca punct viitor de referință Răpirea. Cu alte cuvinte, noi spunem: „Crede în Domnul Isus Cristos și vei fi mântuit iar când va veni Isus, vei merge în casa Tatălui, împreună cu El."

21. Pasaje cum sunt cele de la Matei 28:19, 20 și Fapte 1:8 arată evanghelia ca fiind vestită „către toate națiunile" și „până la marginile pământului". Prin urmare, nu era posibil ca Domnul să vină în timpul vieții apostolilor.

Răspuns: La Coloseni 1:6, 23, Pavel afirmă că „toată lumea" și „orice făptură de sub cer" a auzit evanghelia. La Romani 10:18, se spune că evanghelia a fost vestită până la marginile lumii. Desigur, suntem conștienți că aceste pasaje se referă la lumea cunoscută până în acel timp, adică la țările din jurul bazinului

Mării Mediterane.

22. Planurile misionare pe termen lung ale apostolului Pavel, așa cum ne sunt ele redată la Fapte 18:21; 23:11; Romani 15:22-25,30,21, arată că el nu se aștepta ca Domnul să vină în viitorul apropiat.

Răspuns: Planurile lui Pavel au fost întocmite în funcție de voia lui Dumnezeu

888

2 Tesaloniceni

(Fapte 18:21; Rom. 1:10; 1 Cor. 4:19). El muncea ca și când Domnul nu S-ar fi întors în timpul vieții sale, dar aștepta și veghea ca și când El Se putea întoarce în orice clipă.

23. Pavel s-a referit la vremurile primejdioase din vremea de pe urmă (1 Tim. 4:1-3; 2 Tim. 3:1-5). Or, asta presupune trecerea unei perioade îndelungate de timp, în care Domnul nu va veni.

Răspuns: Tot Pavel a spus că taina fărădelegii a și început să lucreze (2 Tes. 2:7) iar Ioan a spus că este „ceasul de pe urmă” în vremea sa (1 Ioan 2:18). Oamenii aceștia nu au văzut nici o problemă la acest capitol, care să facă un impediment din nădejdea într-o iminentă întoarcere a lui Cristos.

24. Parabole cum sunt cea de la Matei 25:14-30 și Luca 19:11-27 presupun scurgerea unei perioade îndelungate de timp până la întoarcerea Domnului. Prin urmare, primii credincioși nu se puteau aștepta ca Domnul să vină în orice clipă.

Răspuns: După câte se pare, primii credincioși nu-și întemeiau doctrina pe parabole, întrucât ei *așteptau* Răpirea! (1 Tes. 1:10). Dar și fără acest argument, „timpul îndelungat” de la Matei 25:19 este prea nedefinit pentru a exclude ideea iminenței venirii Domnului. Parabola din Luca ne învață că *împărăția* nu se va arăta imediat (Luca 19:11), dar asta nu împiedică Răpirea *bisericii* în orice clipă.

NOTE FINALE

¹(1:1) Mai există (sau există din nou) o adunare de creștini la Tesalonic (care se numește astăzi Saloniki).

²(1:5) E. W. Rogers, *Concerning the Future*, pg. 80.

³(1:6) George Williams, *The Student's Commentary on the Holy Scriptures*, pg. 948.

⁴(1:10) Atât manuscrisele cele mai vechi (NU), cât și manuscrisele majoritare (M) conțin cuvintele: „care au crezut”, aceasta fiind, negreșit, varianta corectă.

⁵(2:1) William Kelly, *Elements of Prophecy*, pg. 253.

⁶(2:2) „Domnul” (*Kurios*) este varianta critică (NU). Varianta tradițională (TR) *Cristos* din ediția KJV și NKJV nu este (ca altele) slab sprijinită; aici este varianta *majoritară*. Unii învățați cred că sintagma: „Ziua lui Cristos” se referă la perioada finală de prigoane, care nu poate începe decât după ce a fost descoperit omul păcatului. Unii dintre tesaloniceni credeau, eronat, că această perioadă a și început. Legând această perioadă de un eveniment situat după Răpire, Pavel infirmă convingător această idee.

⁷(2:3) Unii teologi, cum ar fi J. Dwight Pentecost, traduc termenul *apostasia* „plecare”, crezând că se referă chiar la Răpire. Dacă argumentul acesta este valabil, atunci e un verset care demonstrează incontestabil că Răpirea va avea loc înainte de Marea Strâmtorare.

⁸(2:3) „Păcat” în varianta TR și în textul majoritar; „fărădelege” în varianta critică.

^{*}(2:4) În limba greacă, prepoziția (aici un prefix) *anti* are și sensul de „împotriva” și „în loc de”. Ambele sensuri se potrivesc cu Anticrist.

¹⁰(2:6) Textul grec conține articolul *neutru* și participiul în versetul 6 iar în versetul 7 articol *masculin* și participiu.

¹¹(2:6) Rogers, *Future*, pg. 65.

¹²(2:6) Duhul Sfânt este redat aici la neutru din rațiuni pur gramaticale (substantivul *pneuma* este neutru). Se folosește genul masculin pentru sublinierea personalității Sale.

¹³(3:5) Ambele sunt traduceri valabile ale substantivului *Christou* la genitiv (textual: „al lui Cristos”). KJV îl traduce sub forma genitivului *obiectiv* („a lui” primind atenția sugerată de substantivul pe care îl modifică). Pe când forma de genitiv *subiectiv* din NKJV subliniază că Cristos este Cel care are răbdare.

¹⁴(3:11) în greacă găsim cuvintele: „deloc *ergazomenous* (lucrând), ci *periergazome-nous* (făcându-și de lucru sau găsindu-se cu treabă).” (Observați rădăcina „*erg*” — a lucra.)

BIBLIOGRAFIE

Vezi Bibliografia de la sfârșitul comentariului asupra cărții / *Tesaloniceni*.